

14 FEB 1950

INDIAN OPINION

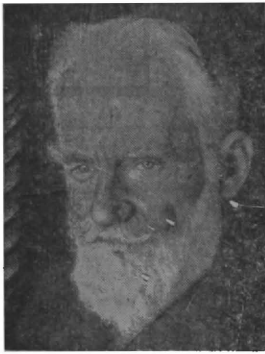
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903.

No. 6 - Vol. XLVIII.

FRIDAY 10TH FEBRUARY, 1950.

Registered at the G.P.O. as a News paper.
(PRICE) FOUR PENCE

Thoughts From Bernard Shaw

“This is the true joy in life, the being used for a purpose, recognised by yourself, as a mighty one; the being thoroughly worn out before you are thrown on the scrap heap; the being a force of nature, instead of a feverish, selfish little clod of ailments and grievances, complaining that the world will not devote itself to making you happy.”

—GEORGE BERNARD SHAW.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED
GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:

Pink, Salmon, Saxe, Royal,
White, Emerald, Red, Purple,
Wine, Maroon, Black, Orange,
Lemon, Petunia. Yd. 7/11.
Ideal for Sarees.

45" SUEDE SILK, White,
Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL
GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED
GEORGETTE, 36"
per yd. 12/6.

**MEN'S
PURE
SILK
SHIRTS.**

Cream.
Collar
Attached.
All Sizes.
27/3
each.

VELVET.

44" Chenille Georgette
in all latest Shades

Suitable
For
Sarees.
Per yd.
22/6

EMBROIDERED GEOR-
GETTE SAREES. In all lead-
ing shades. Now reduced to
£4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE
SILK SAREES. Attractive
Embroidery. Special price
£4/4/0 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES, with attractive wide
borders in all shades.
Reduced to £6/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI
WORK SAREES, with Jari
work borders in all shades,
£12/12/0 each.

FANCY TINSEL
SAREE BORDERS
In Latest Designs
& Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/-
per piece.

SAREES

★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink,
White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229.

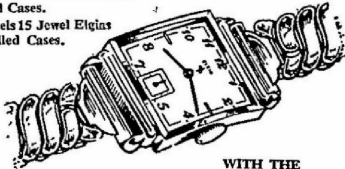
39a MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCED 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોડાયે છે
હાડકા

તમારાં સ્વેચ્છા કે સાધકોંગિ
પરોચિતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું.

માલી બેગો રેલ કોરોલુ' ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
 Manufacturers of Ladies and Girls
 Straw and Felt Hats
 Wholesale Merchants and Direct Importers.
**House For Keen
 Cash Prices.**
 33 West Street, JOHANNESBURG.

मास्टर ब्रदर्स
 होलसेल मरचन्ट्स जोन्स डायरेक्ट इम्पोर्टर्स.
 देशी तेमल सुनराळि कपड, बुलन रुम, प्ला-वेल्स-जोशी जागो
 मोटे जल जलतो माव-तेमल इंपोर्टीन जोरनेट साडीका
 विजेरे मोटे हमारि लां प्रथम तपास
 करवा लक्षामधु छे.
 33 वेस्ट स्ट्रीट,
 जोहानिसबर्ग
 टेलीफोन
 33-2651.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 15 & 17, Cross Street,
 DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, KAWOON, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
 Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
 MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish
 Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
 Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Headon Police College and Crimi-
 nal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
 Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
 in Strictest Confidence.
 11/12 Pastora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
 Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED
 BY TAKING
 TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
 FROM YOUR CHEMIST at 9/4, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
 ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149

THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry,
 Motor Bus, Plate Glass, Workmen's
 Compensation, Etc. Etc.

आ हींदी बीमा कंपनीमों इंशुरीना, आय, मोटर कार-मोटर
 बोरी, मोटर बस, प्लेट ग्लासो, कामदारोने लगता बीमाया,
 सायबट विजेरे हेकें जलता बीमायो उत्तरीवी शक्य छे.
 हींदी कंपनीने उपजल आपबुं जे हेकें हींदीनी इरल छे.

Natal Office:
 "NATVAR MANSION"
 74, Victoria Street,
 DURBAN.
 Telephone 25846, P. O. Box 1610.
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 Durban.

Transvaal Office:
 ROOMS NO. 12 & 13,
 BARKLY ARCADE,
 Dignall Street,
 JOHANNESBURG
 Telephone 33-4478
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 JOHANNESBURG.

JALBHAY RUSTOMJEE
 Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. } Business 33-0711
JOHANNESBURG. } Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,

4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG

Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards
VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation.
Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce,
History, Geography, Etc, Etc.

**ALL LECTURES DRAWN UP
BY EXPERTS.**

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD
WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪.૭ હુ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવિન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લ્યુઇસટ્રીચાર્ટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6—VOL.—XLVIII.

FRIDAY, 10TH FEBRUARY, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 10TH FEBRUARY, 1950

More "Rugged Individualism"

PEOPLE of no more than average intelligence may be forgiven if they sometimes question whether the present system of production and distribution for profit of the necessaries of life, is the work of sane men or some kind of tragic joke emanating from a lunatic asylum.

The wholesale destruction of foodstuffs, sadly needed by masses of destitute and hungry fellow humans, is an old story that has more than once been repeated. Now comes a fresh example of what the consuming millions who, unfortunately, have to eat to live at all, find themselves helplessly subjected to under this system of 'private enterprise,' as it is sometimes called, or as, Americans more bluntly designate it, "Rugged Individualism."

The U.S.A. includes a State called Maine. Maine, it would appear, is a great farming area, especially fruitful in the matter of the potato crop. The Maine potato farmers form one of what in the U.S.A. are known as 'pressure groups,' i.e. a group of voters whose combined votes could seriously influence an election, and who take advantage of that fact to press their own demands upon the Legislature.

The U.S.A. potato growers, apparently led by the

powerful Maine group, succeeded in getting Congress to artificially keep up the price of their product to 14s 11d. per 100 lbs. To do this the government had to buy up all the producers could sell, at that price.

The first result was, that owing to the artificially inflated price, consumption of potatoes dropped 15 per cent. As has similarly happened in this country, they were too dear for the poorer classes to be able to buy them.

The second result was, that the Government used £160,000,000 (one hundred and sixty million pounds) of the money of taxpayers, who were paying the inflated prices.

The Government finding itself landed with immense stocks of potatoes for which it had no use, and for which it could find no buyers, ordered the acreage of potato growing to be reduced. Nature, however, was kind, the season a good one, and the potato growers 'on velvet,' so to say. The growers, quite naturally, took full advantage of the opportunity offered, and the now embarrassed customer—the Government—found that the yield had gone up by 40,000,000 bushels!

This is going to cost the taxpayers a small matter of some £32,000,000 for the

1949 crop. And now the Government is at a loss to know what to do with the millions of bushels of potatoes with which it finds itself landed. The accumulation has grown to such proportions that it cannot even be given away.

The strongest probability is that this huge store of valuable food, for which millions throughout the world are hungering, will be destroyed and a further large sum of money spent to effect its destruction.

Such is the result of unplanned production and distribution; of production with an eye to profit only, instead of concern for the needs and requirements of the great mass of consumers. In spite of Nature's bounty, the hungry must continue to hunger; in order that profits shall be maintained at the level considered satisfactory by influential "pressure groups."

But, excepting for the fact that the U.S.A. invariably does things on the grand scale, we really need not go to America for examples of economic stupidity that would be Gilbertian if they were not so tragic. We, here in South Africa, have examples enough and to spare. There is hardly any necessary of life the distribution of which is not held back in order that prices, and of course

profits, shall be maintained at a high level. What matters it that the multitudes hunger, sicken, and die for lack of those things, so long as producers, middlemen, speculators and distributors make their profits?

Does one go into any kind of business excepting to make money? Excepting to turn others' needs to one's own profit? Who but silly sentimentalists talk of sentiment in business? "Service!" "Others' need, my opportunity to help!" "Production for use instead of profit!" Bolshevism Sir! Communism! Yes! And The Sermon on The Mount? A Euthopian dream, wholly unconnected with the world of practical affairs. The way to the Insolvency Court, certainly not the road to worldly success! Thus, according to the gospel of Mammon, Mammon's worshippers. Thus, and no otherwise—want and waste, check by jawl—must the grim economic drama go on, until even the gods weary of mankind's wanton stupidity and some tremendous cataclysm writes "Finis" to what we are pleased to call our great civilisation.

Perhaps the Mystics who maintain that this is the real and only Hell, may not be so very far wrong, after all.

INDIAN DELEGATION TO R. T. TALKS

RECEPTION BY S.A.I.C.

EVERY seat in the Cape Town City Hall was occupied and many people were standing in the aisles, when the S.A.I.C. welcomed the India delegation to the Round Table Talks at a reception in Cape Town last Sunday afternoon.

Replying to President Dr. G. M. Naicker's address of welcome, the leader of the India delegation, Pandit Kunzru, said he and his delegation were deeply grateful to the S.A.I.C. and the Indian community in general for the warm welcome accorded to them.

Pandit Kunzru said it was not possible for him to say anything about the pending discussions and he was deeply appreciative of the restraint with which Dr. Naicker had spoken.

"I have been interested in questions relating to the Indian community for a very long time," said Pandit Kunzru. "Since Mahatma Gandhi led the Indian community here I have followed with greatest interest the different stages of the Indian development in this country. Not only the Indian public, but the Government of India have been deeply interested in this matter."

Pandit Kunzru said he was pleased the South African Government had accepted the proposals of the Government of India that delegates of the two countries should explore the possibility of a Round Table Conference, as suggested by the

United Nations, to discuss questions relating to the status of the Indian community.

"I hope the discussions will be as friendly as in 1927 and 1932," he went on. "And that they will bring India and South Africa closer together. Though there are certain questions on which the Government of India hold different opinions from those of the Union Government, India is actuated by the friendliest feelings towards South Africa.

"Besides these are days when all those who stand up for democracy must stand shoulder to shoulder to work for those things that will strengthen democracy and will revive the faith of the people in the democratic way of living," Pandit Kunzru said amidst applause.

Pandit Kunzru said that he trusted that South Africa and India would, as a result of the conference, become greater friends than they have been in the past, and that "shoulder to shoulder they may work together for those common causes that are of the deepest interest to humanity at large."

The Pakistan delegation was not present at the reception. In a message conveyed through the president, they said it was their policy not to participate in any gathering of a political or semi-political nature. They would be happy to attend any social functions the S.A.I.C. might arrange.

PAKISTAN LIFTS TRADE BAN

PAKISTAN has withdrawn her trade ban against South Africa. The following is the full text of Pakistan's telegram to India, which was sent on Thursday, February 2:

"Please refer to the request made by the South African Government on September 14, 1949, to the effect that economic sanctions against South Africa be voluntarily withdrawn in order to allow the parties to negotiate on equal footing.

"This request was discussed with the Deputy High Commissioner of India and it was indicated that the Government of Pakistan felt the suggestion should be accepted.

"The Government of India, however, did not find itself in agreement.

"The Government of Pakistan has very carefully considered the whole question and has come to the conclusion that, unless the

trade ban is lifted, the possibilities of negotiating an enduring agreement with South Africa over this vexed question of the rights of Asiatics are remote.

"In order, therefore, to create the right atmosphere and as a contribution towards the settlement of this troublesome question, the Government of Pakistan has decided to announce the withdrawal of the trade ban on February 6—the on which the conference opens in Cape Town.

"The Government of Pakistan proposes to inform the Government of South Africa on February 4 of the decision, so that an announcement may be published on the morning of February 6.

"The Government of Pakistan sincerely trusts that the Government of India will, on consideration, appreciate the necessity of this gesture of conciliation and take similar action.

"The Government of Pakistan

assures the Government of India that it fully shares the anxiety to secure maximum civil, social and economic rights which can be obtained for Asiatics in South Africa, and that in working for that it will not let the domestic difference between the two countries come in the way."

India's Reply

On Saturday the Indian Government replied:

"The Government of India's decision to maintain the ban on trade with South Africa was taken after full consideration of all relevant factors.

"The ban was imposed as a protest against the treatment of those who, at the time of its imposition, were all Indians, and now include Pakistanis.

"So long as the discriminations and disabilities against which the protest was made remain, there can be no justification, in the opinion of the Government of India, for removing the present trade restrictions, and the Government of India does not intend to remove them.

"The spirit of reconciliation to which the Government of Pakistan refers has, to the extent that this is possible, been demonstrated by the Government of India in correspondence with the Government of the Union of South Africa, relative to the discussions that are to open in Cape Town.

DR. MALAN ON NON-EUROPEAN ISSUE

ON this subject Dr. Malan argued that the obvious deterioration in relations between European and non-European was the fault of the United Party and not of the Nationalists. Had not the strike of the Natives' Representative Council taken place under that Government and not under this? How then could he and his party be blamed for that?

In the 18 months in which the present Government had been in power, there had been no clash with the Natives he said.

Having assured the House that the standstill agreement between himself and Mr. Havenga on the Natives' and Coloured franchisees was for one year only, Dr. Malan put his co-called positive apartheid measures to the House.

"There is much we shall do in regard to race relations during this session," he declared.

"We have already announced that we shall tackle the question of the exhaustion of the reserves.

We shall also tackle the question of the entry of Natives into the urban areas, and one of these

"It is a matter of profound regret to the Government of India that in the treatment of a problem which equally affects the interest, rights and honour of Pakistanis and Indians, the Government of Pakistan should have decided to abandon the unity of understanding and approach which the matter requires."

The Pakistan Government replied:

"The Government of Pakistan deeply regrets that the Government of India has not seen its way clear to withdraw the ban on trade with South Africa which was suggested by the Government of Pakistan.

"It believes that the spirit of conciliation shown by Pakistan will go a long way towards securing a lasting settlement with South Africa which would satisfy the honour of Pakistanis and Indians domiciled in that country and ensure for them civic, political and economic rights.

"The Government of Pakistan wishes to reiterate that it still adheres to these objectives.

"It is convinced that its attitude should materially assist in the achievement of those objectives.

"The Government of Pakistan is, therefore, profoundly sorry that it has not been possible for the Government of India to do the same."

days we shall appoint a commission to go into the question of what measures must be taken to put a stop to this problem.

"We intend to control Native labour in the urban areas and to deal with the problem of Native housing because we realise that the Municipalities can no longer bear the burden."

The Government has been in office for only 18 months, he argued, and its apartheid policy is so comprehensive that it cannot be carried out in one or two or three years.

"We require the time which the country has given us," he claimed.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,

'Indian Opinion.'

RIOTING

RIOTING broke out in New Clare on Sunday, January 29, and about 40 shots were fired at the police, who returned the fire. European and African motorists were injured and a number of policemen had to receive treatment.

The trouble started when an African constable attempted to arrest a man for being in possession of liquor; he was attacked by a crowd which had gathered and a message was flashed to the Flying Squad.

When two squad cars appeared on the scene, they were stoned and an appeal was sent out for reinforcements. Lieutenant W. A. van Zyl appeared on the scene with four more squad cars and spoke to the crowd. It appeared that order would be restored when several women urged men to stone the police. One policeman had his jaw broken and a number were injured.

A number of Africans armed with revolvers opened fire on the police and Lieutenant van Zyl ordered his men to withdraw. One African was later taken to hospital with a bullet wound.

A number of men attacked five railway houses near the station and caused a certain amount of damage before the occupants fled.

All lights in the street were smashed and the police used tear gas bombs on rioters who fled down Hamilton Street into the dip in the centre of the township. African motorists, including women, who entered the gauntlet in Hamilton Street, were stoned unmercifully and drivers lost their heads and cars charged from one side of the road to the other. One African woman received severe cuts and was suffering from shock. Incidents of stonings went on until late into the night.

Benoni

Trouble broke out in Benoni Location when two African constables and a European constable tried to arrest a man against whom they had a warrant. The men were surrounded by about 30 Basutos and the prisoner was freed after the European constable had been felled with a blow in the face and the African constables had been struck with sticks. The European constable fired five shots. An Indian telephoned the police and when a party of 14 men under Lieutenant W. H. Krige, arrive the mob had dispersed. Eight arrests were made and one Afri-

can was taken to hospital where he died.

Cato Manor

A hundred armed Durban policemen were rushed to Cato Manor on February 5 to restore order after a clash in Booth Road between a small party of Native constables and a mob of 200 angry Natives. This disturbances followed the worst weekend for violence and drunkenness at Cato Manor for some time. Three Native police men were injured.

At 7 p.m. a Native constable on patrol in Booth Road detained a Native for being in possession of a dangerous weapon. The man resisted arrest and was handcuffed.

Captain E. C. Bosman, Police Commander in the Western Area, was warned of the disturbance by the Cato Manor Police Camp and he hurried to Booth Road. By the time he reached the scene a mob of 200 Natives was attacking about nine policemen.

Efforts were made to get the handcuffed man into Captain Bosman's waiting car, but the mob succeeded in wresting him from his escort.

The small police party were powerless to recapture the prisoner. They were forced to fall back before volleys of stones and brigbats, and the advancing line of Natives, with their upraised, threatening sticks. Stones struck a police van, denting the bodywork and others were aimed at Captain Bosman's car, but this escaped damage.

A call was sent out for reinforcements and 100 European and non-European police were rushed to Booth Road from stations in the city. The Europeans carried arms. The mob disintegrated quickly when the police reached Booth Road and endeavoured to surround the area. But the difficulties of darkness hampered the police and all but the handcuffed Native succeeded in evading capture.

Councillor Ken Clarke, Durban's Mayor, was told of the disturbances and left home immediately for Booth Road, accompanied by Mr. J. H. J. Stone, secretary of the Natal Riots Distress Relief Fund. The Mayor spent two hours in the area, which was the scene of the worst violence in last year's race riots.

ACTION is being taken by the

National Transport Commission to carry out the policy of the Government by laying down the most practicable and suitable methods for segregation between Europeans and non-Europeans on public transport.

The Durban City Council has been asked by the Secretary for Transport, Pretoria, immediately to submit proposals on the best method for bringing about total segregation on their buses. The National Transport Commission, he says, is anxious to bring the matter to finality as soon as possible. The commission therefore wants the views of public transport systems before it decides on any definite scheme.

In a report to the Electricity Committee of the City Council, Mr. T. E. Peet, transport manager, recommends that no immediate change should be made in the system of segregation in Durban while the City Council is reviewing the whole question of public transport within the city.

Mr. Peet explains that in normal conditions the whole of the lower deck and about half of the upper deck of motor-buses and trolley-buses are reserved for Europeans. Under this system non-European servants accompanying Europeans are catered for, also other non-European passengers, where non-European traffic is light.

When non-European traffic increases in proportion to the European traffic a sign is exhibited on the front of the bus to indicate that the whole of the top deck is unreserved. The lower deck only is then reserved for European passengers.

On routes where the non-European traffic is heavy special non-European vehicles, painted green in contrast to the grey colour of other municipal vehicles are operated, usually at lower fares. This system operates satisfactorily from the point of view of the travelling public, but the special non-European vehicles operate at a loss because of the lower fares charged.

Apartheid Applied On Cape Buses

Apartheid was applied to railway buses on the routes to Hout Bay and the docks on January 31, for the first time. Other routes were not affected and there were no hitches. The back seats in the single deck luxury buses on these routes are reserved for non-Europeans. The division is marked by white metal signs with red lettering. "Europeans only in front of this." The signs are hung from the luggage racks, and can

be slid forward or backward according to the proportion of passengers of each type.

Premier's Injustice

THE Prime Minister had done General Smuts another injustice when he said that during all the years when he had been leading the country, he had set himself up as an obstacle to freedom.

"I think our Afrikaans people will not accept that view. How can it be said I was an obstacle in the path of freedom. Was I an obstacle in the South African War?"

The Minister of Lands—Yes.

General Smuts: In all the developments in which I took a part, and sometimes a leading part—the acquisition of self-government in the old republics, the National Convention and the work that was done there—I think I played my part in the building up of South Africa's present status. But all that is history. It is not a question which one debates in Parliament.

The Prime Minister: Every step taken by General Hertzog you opposed.

General Smuts said: "We differed on points of interpretation. Take our Status Act. There was one point on which I felt doubtful about the attitude of India in regard to its present development. In my opinion the abolition of the Crown which has taken place in India may have very far-reaching results.

"The Crown does not affect our freedom, but it can happen that the foundation of our Commonwealth co-operation can fall away. The Commonwealth is the greatest protection which South Africa has to-day.

"We are a small people on a black continent, and we must always remain conscious that things can develop which may put us in need of support from elsewhere, and nothing can be a greater support than the Commonwealth.

"I have always worked for the Commonwealth, and even its name originated with me. The King is the symbol of our common bond, but now we are reaching a point where the symbol is beginning to disappear, as in the case of India and Ireland.

"I can assure the Prime Minister that it does not help to pour contempt on South Africa's leaders. You cannot do so without its having a certain effect on the people, and I hope that the Prime Minister will think a little before he repeats some of the statements he has made.

THE Republic Day, the Red Letter Day as Sardar Patel very rightly called it, was observed amidst scenes of great jubilation all over India. In the capital scenes of great pomp, grandeur, stateliness and mass enthusiasm were witnessed. The President-Elect, Dr. Rajendra Prasad, began his programme by going in the morning, accompanied by his wife, to Rajghat, to pay homage to the Father of the Nation, Mahatma Gandhi. In the message the President gave to his countrymen on the birth of the Indian Republic, the President said: "We must re-dedicate ourselves on this day to the peaceful but sure realisation of this dream that had inspired the Father of our Nation and the other captains and soldiers of our freedom struggle, the dream of establishing a classless, co-operative, free and happy society in this country. We must remember that this is more a day of dedication than of rejoicing—dedication to the glorious task of making the peasants and workers, the toilers and the thinkers fully free, happy and cultured."

No Old Enmities

Dr. Rajendra Prasad, the President of the Indian Republic, said at a banquet that India inherited no old enmities and therefore the Indian Republic entered the world stage, "free from pride and prejudice, humbly believing and striving that in international as well as internal affairs our statesmen may be guided by the teachings of the Father of the Nation—tolerance, understanding, non-violence and resistance to aggression." Their attitude, he added, towards all countries was of utmost friendliness. "We have no design against anyone, no ambition to dominate others, and our hope is that others will have no design against us. At no period even during the most glorious eras of which we have record was this whole country brought under one constitution and one rule. Our constitution is a democratic constitution and seeks to ensure to the individual citizens the freedoms which are so invaluable. India has never proscribed or prosecuted opinion and faith, and our philosophy has room as much for a devotee of a personal God as for an agnostic or an atheist. Under the new set-up, which we are inaugurating to-day, we hope to endeavor to live up to the teachings of Mahatma Gandhi and help in our own humble way in the establishment of peace in the world."

"Be Loyal To Leaders"

In a broadcast talk given on the eve of the Republic Day, the Governor-General, Shri C. Rajagopalachari, said: "I am confident

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 28.

THE RED LETTER DAY

that our Government will overcome all difficulties, and that we shall march steadily forward. I do not believe that India has suddenly got economically poorer. Relative values have changed. Distribution has been modified. There are necessary changes and should not be deplored, although they may be disturbing for the time being. As long as we continue to work, I assure you, no economic disaster can come down on us. We have capable and, what is even more important, good men to guide the country. Let us give our utmost loyalty and co-operation to them. Let us not be fortune-hunters but devoted citizens of a great republic in which everyone must do his allotted task with zeal and integrity so that we may fulfil the hopes which the civilised nations of the world have entertained about us."

Tribute To Rajaji

Pandit Nehru, the Prime Minister, paid a glowing tribute to Rajaji, the retiring Governor-General, at a banquet on the 24th. Pandit Nehru referred to his 30 years' association with Mr. Rajagopalachari and said that there were not many of them left in this country who could be called the old guard of the national movement.

"I am quite sure," the Prime Minister said, "that when necessity demands it, not only our affection but the need of the country will call you to other services for the country you have lived in and served for so long.

"So with this feeling and with the conviction that you are there and that you will come back whenever you are needed, my mind is softened a little and I do not feel what otherwise I might have felt at your going away."

The Prime Minister said: "After another day has passed, India will put on a new garb, and a new phase in her long history will begin. Something will happen for which generations in India have laboured and suffered. In a sense a big change happened two and a half years ago and this is merely a continuation of it and a final consummation.

"In India we have been fortunate in this respect that this great change has taken place by agreement and on the whole, painlessly. In the course of the last two and a half years the change has been a continuous one and in the course of the last twenty months

or so that you, Sir, have been the head of our State here, many people have helped in this change being continuous and yet without any jumps, but perhaps most of all you have helped in that change.

"You came to the scene as the last Governor-General and the order which you have represented for the last 20 months or so will cease in India after another day and a half. I am not quite sure of my dates, but I imagine that the Governors-General in India started about 177 years ago with Warren Hastings. It is rather odd to think of Warren Hastings and you in the same line of succession. And yet that very oddness brings out the great change that has taken place and that took place.

Now I imagine there are very few amongst us, from whatever country we may hail, who are likely to succeed in doing that in the measure that you did. For my part—if I may frankly confess it—it was a matter of continuous surprise to me how this took place. And yet it should not have surprised me because you and I and many of us were not strangers to each other.

"When the time comes for you to go away from here, there is a feeling of slight emptiness in me, of a lack and a stern regret and a certain apprehension that I would not have your advice when I might most need it. And yet it is right that the change that is coming over India in a day and a half and for which we have worked for so long should come. It had to, and without it our ambition could not have been completed.

"When you occupied this high office you brought a distinction to it and a distinction which became all the more noticeable because it was combined with the utmost simplicity and frankness, and so you managed to show that greatness of spirit—we all know it and yet we do not always acknowledge it—has nothing to do, and even dignity has nothing to do with the external emblems that people display. It is something deeper and inner of the mind.

Warrior Of India

"You have been a warrior of India's cause and we shall remember you as an old fighter and as a man of peace, a philosopher and a seeker after truth. But above all we shall always remem-

ber you as a dear comrade. You will go away, and you will go with all our affection and good wishes. But, of course, you will not go away very far, and, of course, you cannot leave us, and how can we leave you?"

The guests then drank to the health of Mr. C. Rajagopalachari.

"I may mention here that members of the Cabinet have a small souvenir for Rajaji—this crystal Buddha and a silver plate with their names inscribed upon it," Pandit Nehru said.

Rajaji's Reply

Replying, Mr. C. Rajagopalachari said: "I have been very hard hit. It is more difficult for me to say what I have in my mind than I believe it was for the Prime Minister to express his mind. He is still young, he can control his emotions and he is a working politician who can balance and analyse. Most people think that young men are rash and old men are wise. My own impression is that the control of the emotions is easier for younger men than for older people. I have been so deeply moved by what I have been receiving from friends and comrades by way of affection these few days that I frankly confess that my expression has been rendered difficult, and that is why I counted the time as our Prime Minister was speaking and each minute he was speaking made it more difficult for me to control my emotions.

New Age In India

The Prime Minister has told you about the new age in India. There is a great future before us. The country vast as it is, difficult as it is, is in the hand of very good people, very able people, very disinterested and single-minded people. No nation in the world can ask for more than the leadership that we have. The Prime Minister is a symbol, but, apart from his being a symbol, he has that in his own person which may be called a great inheritance. He and his colleagues, and if you would not mind a particularity, he and his first colleague, the Deputy Prime Minister, together make a possession which makes India rich in every sense of the term.

"These two together guide our country. Not a tear need be shed for anyone coming and going as long as these two stand four-square against the hard winds to which our country may be exposed. I, therefore, go with perfect ease in my mind."

The Governor-General spoke of the great co-operation he had received from the Cabinet. "Let me testify publicly," Mr. Rajagopalachari said, "on this occasion that he (the Prime Minister) has

grown and is growing everyday even now and he is more competent to take the message of Gandhiji to the world and keep it going today than he ever was. And I have no doubt in my mind

that if that lamp is kept by our people, they can get all the magic out of that lamp. I hope they would not fall a prey to the temptation of selling old lamps away and buying new ones."

tory to the South because the non-Europeans believed that such a step would prove to be the thin end of the wedge and was bound to lead to further constitutional entanglements.

In conclusion Mr. Patel appealed to the Secretary of State for the Colonies to note the views of the non-Europeans on the motion proposed by Sir Alfred for the setting up of a "consultative committee" to deal with matters of Defence and Communications (as amended). Among those who opposed the idea of Sir Alfred were prominent Africans from Uganda, Kenya and Tanganyika as also Indians of the neighbouring territories. But when the speaker of the Assembly called for a decision, the opposition proved of little value as 14 Europeans voted in favour while 7 Africans and Asians voted against.

Earlier, the Standing Committee of the Congress in a strongly-worded resolution rejected the very idea of African Federation in any shape or form, as enunciated by "certain elements of the European community."

Strongly opposing any suggestion for closer union of Kenya with other units of British East Africa, the Congress warned that "any such move for federating these territories would be against the best interests of the indigenous population and the Indian settlers who form 99 per cent. of the entire population because, then, it pointed out, the evil influence of South African racialism and fascism and to a lesser extent the similar influence of the European community of the Eastern and Central African territories would contaminate and poison the body politic of such a federation and retard, if not stop, the progress of the African people."

Indians Celebrate India Republic Day

Nairobi Indians celebrated the inauguration of India Republic Day (January 26) in a most befitting manner. A flag-hoisting ceremony was performed in Nairobi by Shrimant Apa B. Pant, India's Commissioner in British East Africa and a crowd of about 5,000 Indians and Africans heard Shrimant Pant reminding Indians of their responsibilities.

Earlier, a message was sent to Indians in East Africa by the Commissioner exhorting them to carry out the duties that devolve on them as citizens of East Africa.

"Many years ago," the message said, "when some of us were in our teenage, our Prime Minister as an inspired disciple of Mahatma Gandhi, raised the flag of independence on the banks of the River Ravi. Our leaders then took

a pledge and made a date with destiny, that they shall not rest till that flag flew over Delhi. The day was January 26, 1930.

"Ever since that day, January 26 has been observed as Independence Day and is associated with many an important milestone on our journey to independence.

"But no milestones could be more important to us than January 26, 1950, when we took our place with other sovereign democratic peoples of the world.

"However, we must remember that this is only a milestone on the road and our journey is not yet over. It shall only end when our country can give education and work to all, provide food and clothing for everyone and rid herself of ignorance, injustice and inequality. To achieve this, hard and prolonged work is needed. And our people at home have resolutely set themselves to it.

"Here, in East Africa, we shall not rest with only observing the Day and hoisting a flag. As on that memorable day 20 years ago the hoisting of the flag of independence imposed a duty on our leaders which they have faithfully carried out, today another duty is laid on us. That is to conduct ourselves in personal and public matters in a manner which shall redound to the credit of our nation. In addition, in this country whose hospitality we have enjoyed so long, destiny beckons us to lend a hand in creating a synthesis of cultures, which shall lead to the development of a harmonious plural society without distinction of caste, creed or colour.

"I pray that all of us shall have the strength and vision to fulfil that great destiny on this continent."

It is also reported that Indians resident in other parts of Kenya, Uganda and Tanganyika arranged receptions and organised large functions to mark the inauguration of the Indian Republic.

KENYA LETTER

(From Our Nairobi Correspondent)

INDIA AWARDS NINE SCHOLARSHIPS TO AFRICAN AND ASIAN STUDENTS

NINE scholarships have been awarded this year by the Government of India to African and Asian students for higher studies in Indian Universities. This was announced by the Office of the Commissioner for the Government of India in British East Africa early in January.

The value of each scholarship is Rs. 200 (Shs. 300/-) exclusive of college fees. The selected candidates are required to proceed to and return from India at their own expense and, in all cases, have "to give an undertaking for their coming back to work in the colony after the successful conclusions of their studies."

Out of these nine scholarships six have been earmarked for Africans and the remaining three for Asians. Applicants are expected to be in possession of at least the London Matriculation or Senior Cambridge certificates in order to qualify for the scholarships.

Following this announcement, the Commissioner's office, I understand, was inundated with applications from a large number of Africans. Some of them, who have not even obtained the Matriculation or Senior Cambridge certificates are showing keen interest in proceeding to places like Allahabad, Bombay and Calcutta at their own expense with a view to passing the Indian Matriculation and qualifying for the scholarships in due course.

A selection committee, presided over by Mr. Apa B. Pant, the Indian Commissioner, and consisting of prominent Indian and African politicians has been set up for the purpose of selecting suitable and qualified candidates for the scholarships.

Indians Oppose "African Federation"

The month of January in Kenya saw the East African Central Legislative Assembly pass a motion proposed by Sir Alfred Vincent, leader of the European unofficial members representing settlers of East Africa, to the effect that "this Assembly requests the East African High Commission to approach the Central African Council (the

Rhodesias and Nyasaland) with a view to the creation of a joint consultative Committee between the Central African Council and the East African Central Legislative Assembly."

The motion, which was adopted in the teeth of Indian and African opposition, (14 Europeans voted in favour and 7 Asian and African members against), was in amended form and will now restrict to matters of defence and communications between East and Central Africa. In the last session of the Assembly held some time in September, Sir Alfred desired that a "consultative committee" should be set up with a view to tackling matters of common interest between these territories and Central Africa.

Indian Member Attacks Motion

In an outspoken address, the Indian member of the Assembly, the Hon'ble A. B. Patel, strongly attacked the motion of Sir Alfred Vincent. Mr. Patel declared that the non-European population was vehemently opposed to any step which would bind them closer to the South where racial discrimination existed in a vastly greater degree and where the legitimate aspirations of the non-Europeans were brutally stifled. He felt that if co-ordination and collaboration, between Central and Eastern Africa as put forward by Sir Alfred, the mover of the motion, were necessary in matters of defence and communications there were already in existence official channels. He thought that as these territories were under the control of the Colonial Office in London any collaboration should be arranged under the direction and supervision of the Colonial Office. He pointed out that Asians and Africans, who formed the vast majority of the population, did not consider that the present moment was opportune for unofficial participation in such matters until they were assured that their position would not be prejudiced. Until these territories, Mr. Patel added, were governed by joint efforts of all effectively; they would not trust Association with any terri-

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this most famous antiseptic Ointment a reliable for cuts, pimples, insect bites, and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedily relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

THE KHAN BROTHERS

MANY of our readers have requested us to give a short sketch of Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan. We shall try to do so.

During the troubled years of 1930, people feared the Pathans of Peshawar. These men, whose name is a by-word for cruelty and violence, became veritable lambs and real embodiments of non-violence. Khan Abdul Gaffar Khan, who was a very rich Pathan left his home and wealth and took with him only a pair of clothes and a small bedding consisting of two blankets and two sheets. He organised the Pathans and the Organisation was known as "Khudai Khidmatgars." He organised these Pathans in such a disciplined and devoted manner that the most feared part of India became the safest centre of the working of the non-violent Non-co-operation Movement. They are a splendid lot,—these Frontier men who had been brought together and drilled and disciplined for national Non-co-operation. There were over a lakh of these who were working under the guidance and inspiration of Khan Abdul Gaffar Khan Saheb. These Khudai Khidmatgars were till August 1931 unattached to the Congress. Gandhiji had ever since the truce, been striving to obtain permission to go to the Frontier and study the organisation which had given such a wonderful account of itself. He had asked Lord Erwin for permission in this behalf but they said "not yet." The same answer was being repeated throughout the year and so he had sent Mr. Devadas Gandhi to the Frontier Province, and he produced a marvellous Report which was considered by the Working Committee and a great achievement was wrought when the "Khudai Khidmatgars" were made a part of the Congress Organisation. With this culminating Act, the organisation should have been above all suspicion but Government were not willing to allow a seemingly semi-military organisation—albeit they were Congress volunteers—with band and bugle, dressed in red robes and owning allegiance to a towering personality, who, by his character, humanity, sacrifice and services had earned the title of Frontier Gandhi and been fast becoming the observed of al

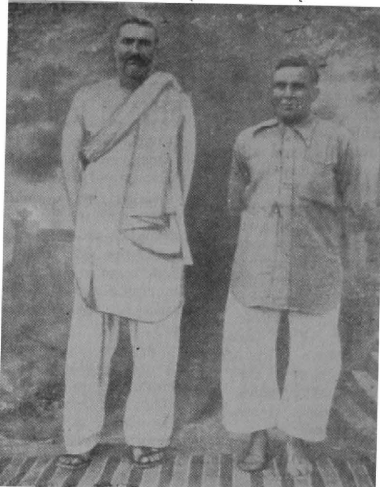
observers, the cynosure of all eyes. Who know, beneath his meek countenance and Passive Resisters looks, there might not be a deep design to set up a buffer State of the Frontier, to contract an alliance with the Amir, to befriend the tribes on the Frontier and to lead an expedition into India? A lakh of red robed

devoted and equally innocent brother, Dr. Khan Saheb were put in prison in 1931. The continued detention of Khan Abdul Gaffar Khan and his brother offended public opinion. The Frontier Province was one of those Provinces in the country which had borne the brunt of the fight for freedom, whether in 1930 or in 1932-34. The spirit of non-violence and patient suffer-

ing that the detention of the leader of the Province was unjust. In the last week of August 1934, Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan Saheb were released. But though free men, they were not free to visit their own Province and home. The British Government prohibited their entry in the Frontier Province.

They played a similar part in the movement of 1942. Both brothers were imprisoned in 1942 and were released late in 1946.

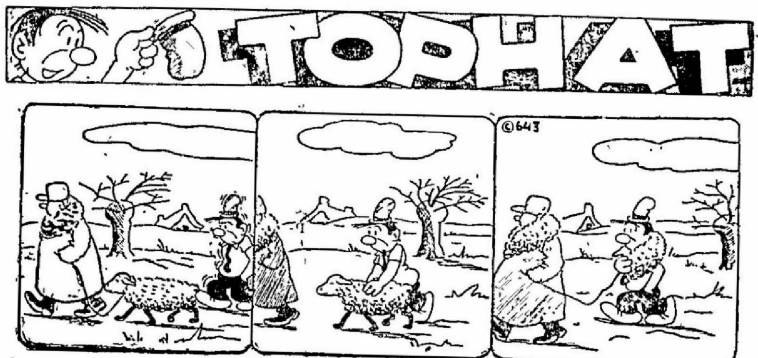
With Independence partition came, and it was a blow to the Khan brothers. Their Province went into Pakistan. They did not leave Pakistan but stayed on and continued to preach the doctrine of non-violence, sacrifice and a whole and United India. The Pakistan Government knew the influence the Khan brothers had on the people of the Frontier and so the two brothers were arrested after partition and have been imprisoned to this day. Many of the "Khudai Khidmatgars" are imprisoned too. "Khudai Khidmatgars" means the Servants of God. The Khan Brothers and the "Khudai Khidmatgars" played perhaps the most important role in the freedom of India. Though the outside world is not acquainted with his name Khan Abdul Gaffar Khan is a great saintly man over six feet tall. But he is a shy man and a man of few words. Those who have read the history of Indian Freedom will know him. Although they sacrificed their all for India, they do not know what freedom is. They are buried alive behind four walls of a prison. Who knows when the rays of freedom will reach them? We can only pray for them.

Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan Saheb

army—Pathans all. They were not to be trusted! And so, on the pretext that Khan Abdul Gaffar Khan did not co-operate with the Government because he did not come to attend a Durbar held by the Chief Commissioner of the N.W.F. Provinces and preached Complete Independence the innocent Khan Saheb and his

ing of the martial Pathans had been sorely tried, but—and that is the proud assertion of the Frontier's representatives—they never forsook the path of non-violence, despite provocations which only the medieval and autocratic tradition of the Province could make possible. There was therefore, a wide-spread feel-

NEWS ITEMS FROM INDIA

Fulfillment Of Pledge

The Deputy Prime Minister, Sardar Vallabhbhai Patel, has given the following message on the Republic Day: "Exactly 20 years ago from to-day, the people of India took a solemn pledge of complete independence. Behind that pledge was the determination of a whole people and the strength which comes of faith in one's destiny. Although we obtained independence on August 15, 1947, it was not complete in the sense of the pledge that we took. Today, by the grace of God, that pledge has been completely fulfilled. On this auspicious occasion, it is quite natural that our thoughts should turn to the Father of the Nation, under whose inspiration and guidance we took that pledge and due to whose leadership we achieved success in our mission. Unhappily he is not amongst us, but he is watching us from above and I have no doubt his blessings and good wishes are with us on this supreme occasion in our national history. The day on which India attains republican status will be written in letters of gold in its history. With the disappearance of all traces of foreign rule, we become in law and in fact, our own masters and it will be now for us to make or mar our future. It will, however, take time for us to recover from centuries of exploitation and bondage; considerable sacrifices will yet be necessary before sufficient quantity of fresh blood can flow in India's veins."

Republic Day Proclamation

The following is the proclamation which was read by His Excellency the Governor just before the swearing-in ceremony held at the Town Hall, Bombay, at 10-15 a.m. on January 26, on the occasion of the inauguration of the Indian Republic:

"Whereas the people of India, having solemnly resolved to constitute India into a Sovereign Democratic Republic, adopted, enacted and gave to themselves on the twentieth-sixth day of November, 1949, in their Constituent Assembly the Constitution of India;

"And Whereas, it has been declared by the said Constitution that India, that is, Bharat, shall be a Union of States comprising within the Union the territories which were hitherto the Governor's Provinces; the Indian States and the Chief Commissioners' Provinces;

"And Whereas this, the twenty-sixth day of January 1950, has been fixed for the

commencement of the said Constitution;

"Now, therefore, it is hereby proclaimed that on and from this, the twenty-sixth day of January, 1950, India, that is, Bharat, so formed into a Union shall be a Sovereign Democratic Republic, and the Union and its component units, the States, shall exercise all powers and functions of governmental and administrative in accordance with the provisions of the said Constitution."

The proclamation will also be read at district and sub-divisional headquarters at a convenient time, particularly at the time of one of the ceremonies arranged in connection with the Republic Day.

New Oath For Armed Forces

All members of the Armed Forces, took the new oath of affirmation on January 26. The oath of affirmation was administered to all personnel present at the unit or station or on ship at a parade held for the purpose on the morning of January 26.

The form of the oath was:

"I.....do swear in the name of God that I will bear true faith and allegiance to the Constitution of India as by law established, and that I will, as in duty bound, honestly and faithfully serve in the (name of service included here) of the Union of India and go wherever ordered by air, land or sea, and that I will observe and obey all commands of the President of the Union of India and the commands of any officer set over me even to the peril of my life."

The form of affirmation was the same as above except that the words "solemnly affirm" will be used instead of "swear in the name of God."

Armed Pakistanis Raid Kashmir

Bakshi Ghulam Mohammad acting Prime Minister of Kashmir, told a Press conference that, on the night of January 17, thirty to forty Pakistanis, armed with sten guns, made a 17-mile incursion into the Kashmir territory and ransacked the village of Kaziozgam, 16 miles from Jammu. - Four persons were killed, one seriously wounded, another kidnapped, and property looted. He said things had now reached a stage when the Kashmir Government could no longer tolerate them. Denouncing the recent state-

ment of Mr. Liaquat Ali Khan Pakistan's Prime Minister in the Parliament that India was hindering the holding of plebiscite in Kashmir, Bakshi Ghulam Mohammad said: "It does not lie in the mouth of the Pakistan Prime Minister to say this when he knows that it is Pakistanis who have created conditions necessitating delay of plebiscite. Further, I may say that plebiscite is the internal affair of the Kashmir people and that plebiscite offer was made to them and not to the Pakistan Government. "We are prepared to hold plebiscite tomorrow but let Pakistan's Prime Minister remember that the aggressor is still on the soil of Kashmir. The initiative with regard to this is with Pakistan's Prime Minister and let him not blame India."

dial Singh, G. Bandhoo, A. Lawton, Dr. L. Dukie and others,

Those who wish to contact Miss Murial Lester will be able to do so at the address given below. Cap: Town: Miss P.N. Beer, Fairholme Hotel, Holmfirth Road, Sea Point. C. P. Roodepoort: Rev. A. W. Blaxall P. O. Box 42. Pretoria: Miss M. C. Edler, Windsor House Arcade, Maritzburg; Miss M. Flanning, c/o The Misses Smythe, Streatham, Nottingham Road. Durban: Miss Olive Warner, 7a Plowright Lane. Port Elizabeth: Mrs Addis Smith, 35 Church Street, Walmer. Grahamstown, Mrs. Elder, 21 Prince Alfred street.

NEWS IN BRIEF

We have news from reliable sources that Pandit Kunzru and the Indian Delegation are expected to be in Durban by Sunday, February 12. A reception will be given in their honour by the S.A.I.C. at the Red Square the same day.

Mr. Surjoo Nunkoo died in Johannesburg on December 24 last. His remains were cremated at the Brixton crematorium in the presence of a large number of friends and relatives who came from all parts of South Africa. He was the founder and chairman of the "Bree Sanathan

The late Mr. Surjoo Nunkoo

Ved Dharma Sabha in 1936, and struggled for the erection of the first Hindi Temple and School in the Transvaal which he succeeded in doing in 1936. There was a liability on the buildings which he struggled with his friends and paid off in 1949. He performed all religious ceremonies at the temple year after year in spite of difficulties. There were a number of wreaths and flowers sent, and also messages of sympathy. Deceased leaves behind his wife and a number of children, relatives and friends to mourn their loss. The speakers at the crematorium were Messrs. Ram-

M. L. Sultan Technical College (Durban)

P.O. Box 1334, Phone 24414.

New term commences on Monday, 30th January 1950.

All classes will re-open at the undermentioned Branches of the College: Sastri College, Depot Road Mount Edgecombe, Tongaat, Clairwood, Hindu Tamil Institute, Dartdell Crescent, Umkomaas.

Day, Afternoon and Evening Classes in commercial, technical, and general educational subjects are held and students are prepared for the National Examination of the Union Education Department, Pretoria.

Classes for Apprentices in the Building, Furniture and Printing Industries. Short Intensive Courses in Cookery, Sewing and Dressmaking. Shorthand, Typewriting, Class and Individual Tuition. Secretarial and Accounting Courses for Advanced Students, National Junior, Senior, Diploma Courses, Courses for Bookkeepers, Clerks, Salesmen, Commercial Artists, Window Dressers, Waiters, Cooks, Chefs, Receptionists. Low Fees Instalments.

A limited number of Government Bursaries are available. No student needs to forego the Benefits of education for financial reasons.

Write, call or telephone for prospectus
J. NAIDOO,
Registrar.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.
Jeppe, Johannesburg.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

OF THE

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

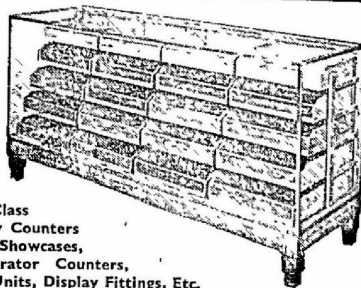
A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price. Six Shillings.

APPLY: MANAGER.

INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.
ASSOCIATED SHOPFITTERS
LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal Rand Easter Show.

104 MARSHAL STREET, (Facing Escom House), JOHANNESBURG.
Phone 33-4211/2. P.O. Box 6501.

હિંદિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના દસ્તે
કાને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૬

શુક્રવાર તા. ૧૦ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦.

પુસ્તક નંબર પેની.૪

ભારત પ્રજાસત્તાકના સંદેશાઓ

હિંદના ઉલ્લાસ ગવનર જનરલ શ્રી. રાજલ્હીના રા' દ્વારા સંદેશો.
હિંદના ઉલ્લાસ ગવનર જનરલ શ્રી. ચાવની રાજગોપાલાચારીએ તેમના હેઠાં પરીથી વીધાય થવાની અગ્રાજ રાજ નેમ કરેલા એક વાણી પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે, જ્યાં સુધી કાર્ય કરવાનું આજ્ઞા રાખીયું ત્યાં સુધી આર્થિક કટોકટીની અંદાજ આપશે નહીં.

હાર્દિક અભિનંદન

આવતી કાલે પ્રજા સત્તાકના ઉદ્ઘાટન સમયે મહારાજા હેઠાં ઊડતા પહેલાં હાર્દિક પ્રજાસત્તાકના હવે થનારા લોક રાજના અખાલસક શરૂકરોને તે મહારાજા હાર્દિક અભિનંદન આપુ છું. હાર્દિક પ્રજાની દરેક જાતિના લોકો મહારાજા તરફ ને અમતા બતાવી છે તે માટે હું આભારી છું, ખરું જોતા તે આ પ્રેમભરી લાગણીઓને લીધે હું મહારાજા નીજા હોવા અંગેની ફરજ તેમજ કાર્યના બોલો આશાથી શકી શક્યો છું.

મુશ્કેલીઓ પાર કરીશું

મને એ સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે આપણી સરકાર તમામ મુશ્કેલીઓ પાર કરી શકશે જેથી આપણે મક્કમ રીતે આગળ વધી શકશું. એવા પણ થયું ખાલુસા છે, જેઓ સમયાન અવાજને સાંભળી શકવા સમર્થ નથી અને જેઓ દુષ્ટ કૃત્યોમાં જ આનંદ લેતા રેવાયલા છે. આની કનિષ્ઠ જાતિ આજી પેલા યામ એમ ધન્યું છે.

હાર્દ ગરીબ નથી

હવે હું આના ઉમદા તરીકે પુરુષો વધે ગોલવા માયું છું કે, જેઓ નિરાશાને જાહેલ એ આમાં હવે છે. આશિરવેશોનું બહુ કરો અને જેઓ એ માને છે કે કોઈ પણ કાર્ય પ્રમાણિકતાથી કરવામાં આવે તે તેના પરિણામે સુદર આવશેજ.

હાર્દિક રીતે હાર્દ ગરીબ બન્યું છે એમ કહેવાય છે, તે હું માનતો નથી. હા, ભાવો ફેરવાય છે અને વહેંચેણી અપોદીત બની છે. આ નેષ્ટત ફેરફારી સમય પુરતા થોડા ઉંચાન કરે તે આની સ્થિતિ માટે રોશન્યાં રોવાં નેષ્ટજ નહીં. આપણું કમંચીલ રહીયું, તે આર્થિક આધી આવવાની નથી. અંદી

માં આપણે ગભરાવું નેષ્ટજ નહીં વ્યક્તિને સુલી જઈ દેશને આજળ રાખી કાર્યરત રહેવાથી આપણી પરિસ્થિતિમાં ઉત્તરોત્તર સુધારો થતો જશે.

સંપૂર્ણ સહકાર આપો

આપણે શક્તિશાળી છીએ અને ખાસ વસ્તુ તે એ છે કે, દેશને દોરવણી આપનારા આપણી પાસે ઉમદા માણસો છે આ લોકોને આપણે સંપૂર્ણ સહકાર આપી વફાદાર રહીને આજીએ. આપણે હવે બાની માટે તૈયાર રહીએ અને મહાન પ્રજાસત્તાકના આપણે નમ્ર મહેરીઓ બની દરેક પોતાને સોંપી શકામ ઉત્સાહ તેમજ નેષ્ટથી કરતા રહી, જગત આપણી પાસે જે ઉમદા સહકારની ઇચ્છા રાખે છે, તે માટે આપણે સંપૂર્ણ આશા સાથે પ્રયત્નશીલ રહીએ.

સામ્યવાદીઓ તરફથી થયેલા

હિંદ પ્રજાસત્તાકના મુંબઈ, સરકારના પ્રકાશન ખાતાની એક પાઠી જણાવે છે કે— ૨૬ મીના સવારે કાશ્મીરથી વિસ્તારમાં સામ્યવાદી એ કે જેઓ કાળા વાવટા સાથેના એક સરખસના સભ્યો હતા તેમજ તેમજના ગોળાઓ અને પછેરો ફેંકવા હતા. આના પરિણામે જે પોલીસ સમ-ઇન્સ્પેક્ટરો, ઇ પોલીસ કોન્સ્ટેબલો અને દસ પ્રજાસત્તાકને ઇન યજ હતા. આથી પોલીસે ગોળાખાર કર્યો હતો અને ઉત્કેશયેલી જનામાંથી કેટલાક માણસોએ પોતે જ આ સામ્યવાદીઓ ઉપર હુમલા કર્યો હતો તેમજ તેમાંથી ૫૨ જાન માણસોને પકડવામાં પોલીસ ને મદદ કરી હતી. મુજબ છે. એક સામ્યવાદી નેતા કે જેને ગોળી ખારથી ઇન યજ હતી તેને ડોરપીટલ માં મોકલવામાં આ વાં છે.

માનસિક કોંતિની અગત :

મહાત્મા ગાંધીજીએ જીવનભર જે ધ્યેય સિદ્ધ કરવા માટે કાર્ય કર્યું અને અંતે પોતાની જાતનું જાંવદાન આપ્યું એ ધ્યેયની મંજીલે પહોંચવા માટે પોતાનો એકે એક પ્રયત્ન કરી છૂટવાને અંતરે વત લેવાનો અનુરોધ મુંબઈના વડા પ્રધાન શ્રી. બી. ડી. જેરે હાર્દિક પ્રજાસત્તાકના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે અખિલ હાર્દિક રહીએલા મુંબઈ મજકેથી આપેલા

વાણી સંદેશમાં કર્યો હતો. તેમજે જણાવ્યું હતું કે, આ માર્ગે આપણે આપણા દેશને અનેક મુશ્કેલીઓમાંથી બચાવી શકીશું એટલું જ નહિ પણ દુનિયાને પણ અનેક પ્રકારના બેદ બાવામાંથી મુક્ત કરીશું. જેમાં મહાત્મા ગાંધીજીના પ્રેમ, અહીંસા, સત્ય અને માનવ સેવાના આદર્શો પ્રતિબિંબીત થતા હોય એવો દાખલો આપણે બેસાડવો નેષ્ટજ. શ્રી. જેરે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, મહાત્મા ગાંધીજીની બાવના અનુસારના સમાજ નું ઘડતર કરવા માટે પ્રજાની માનસિક કોંતિની જરૂર છે. પ્રજાસત્તાકને અર્થ ખંધારણ સભાની એક જરૂરતા એટલે જ થતો હોય તે એનો કોઈ અર્થ જ નથી. એનો સાચો અર્થ તે એ છે કે હવેથી રાજના ઘડતરની જવાબદારી પ્રજાએ ઉઠાવવાની છે. પ્રજા એજ એ નીતિ ઘડવાની છે અને તે જ પ્રજામાં રાજમાં અમલમાં મુકવાની છે. પ્રજાએ સરકારને યોગ્ય માર્ગે યજાવવાની છે; અને સરકારે પ્રજાનું કલાણી સાધવાનું છે.

શ્રી. જેરે જણાવ્યું કે દેશ સમક્ષ કેટલાક એવા પ્રશ્નો છે કે જે કેવળ પ્રજાના સહકારથી જ ઉકેલી શકે. જે પ્રજા સરકાર સાથે સહકાર નહિ કરે તે આપણે આપણું સ્વાતંત્ર્ય ગુમાવી દઈશું એવો અને બય છે. આપણે નજીવા ઝગડાઓમાં રમવા પમ્યા રહેવા નો આ સમય નથી; આપણે ઉત્પાદન વધારવાનું છે અને અગતી બાપતમાં સ્વતંત્ર થવાનું છે. પ્રજાએ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાનું છે અને નાગરિક જવાબદારી એ ઉઠાવવા માટે તૈયાર થવાનું છે. ગુલામીખરા પરિપાક સમા ઉચનીચના ભેદો રદ થતા નેષ્ટજે અને સાવંદિક સમાનતા સ્થાપિત થવી નેષ્ટજ.

શ્રી. જેરે જણાવ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીજીના સંદેશો કેવળ હાર્દ માટે નહોતા તે સમગ્ર માનવ જાત માટે હતા. માટે આને જ્યારે વિશ્વમાં શાંતિ-સ્થિતિના ભયમાં છે ત્યારે હાર્દિક પ્રજાએ બીજા દેશોને પણ બક્ષમાં રાખીને એમના આદર્શોને અનુસરવું નેષ્ટજ.

મુંબઈના વડા પ્રધાને અંતમાં જણાવ્યું કે પોતાની મુશ્કેલીઓ માટે સરકાર ને હોય દેવાની આજ્ઞાકાલ દેશન યજ પડી છે. અંકુશો, અંકુશમુક્તિ કે કાળાંજનર માટે સરકારને હોય દેવામાં

આવે છે. પરંતુ પ્રજા અને સરકાર એક બીજાથી જુદાં નથી. પ્રજાના સહકાર વગર કોઈ પણ નીતિ સફળ થઈ શકે નહિ. કાળાંજનર, પાણી, કે હાંચ ફરત પ્રજાના સહકાર વગર નીકળે નહિ.

જ્યાં સુધી પ્રજાનું નીતિ ધોરણ ઉચું જાય નહિ ત્યાં સુધી સરકારી પ્રયત્નોનું નેષ્ટજ તેનું પરિણામ નહિ આવે. સરકારે જીવનકાળમાં જુલો કરી દશે, પરંતુ આને લોકરાજ છે; જેથી દરેક પોતાની જવાબદારી સમજીને ઉઠાવવી નેષ્ટજ. એકતા અને સિલત હારા જ દેશ પ્રગતિ કરી શકે, પરંપર દપકો આપવાથી નહિ.

કેપટાઉનમાં પંડીત કુંઝરૂ

કેપટાઉનમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ તરફથી ભારતના પ્રતિનિધી મંડળને આવકાર આપવા માટે એક સભા બરાઈ હતી. દબરારાની સંખ્યા માં લોકોએ હાજરી આપી હતી. પ્રમુખ ડો. નાયકરનો આવકારને જવાબ આપતાં પંડીત કુંઝરૂએ કહ્યું કે; તમે મને તમા મારા સાથીને જે આવકાર આપો છે તેને માટે તે મારા આભારી છું. હમણા જે પરીષદ બરાવવાની છે તે વીશે હું તમને કોઈજ કહી નથી શકતો. હાર્દ કોમને ભરતા પ્રશ્નો વીશે મને ઘણા વખતથી રસ છે. મહાત્મા ગાંધીએ અહીંની હાર્દી કોમને રચાવી છે તેથી અહીંના હાર્દીઓની પરિસ્થિતિને અજાસ ને વધારે ઉત્સાહથી કર્યો છે. મને આ નંદ થાય છે કે; દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે આ પરીષદ બરાવાનું સંકેત છે. હું આશા રાખું છું કે; ૧૯૨૭ અને ૩૨ માં જે મૈત્રીની બાવનાથી મચ્યોએ કરાઈ હતી તેજ બાવના આને પણુ હશે. દક્ષિણ આફ્રિકા અને હાર્દ આથી વધુ નીકટ મૈત્રીના સંબંધમાં આવશે. હાર્દની સરકારને અમુક સચાલોપર દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે માલબેદ છે. છતાં તેને દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી મૈત્રીની આશા છે. આને એ વખત આખ્યો છે કે; બધા પ્રજાસત્તાક દેશો એ સાથે રહેવું નેષ્ટજ. હું આશા રાખું છું કે; જીવનકાળમાં હતાં તેના કરતાં પણ વધારે ધાડા મીચા અને

યયું અને માનવજાતની સેવા કરયું. પાકીસ્તાનના પ્રતીનીધી મંડળે આ સભામાં હાજરી ન હોતી આપી અને તેમને એક સરદારો ગોઠવી જણાવ્યું હતું કે; "કોઇ પણ જાતની રાજકીય

સભામાં ભાગ ન લેવાની અમારી નીતી હોવાથી અમે આમા ભાગ નથી લઇ શકતાં. પણ જે સાંઘિય આફ્રિકન પ્રેમિસ સામાજિક સભા ભરશે તેા તેમાં અમે આવવા ધણા પુશી છીએ."

પાકીસ્તાન અને ભારત વચ્ચેના પત્રવ્યવહાર વેપારના પ્રતીબંધ પાકે ઉઠાવી લીધો

પાકીસ્તાને યુનીયન સામે યુરોપી વેપારી પ્રતીબંધ પાછો ખેંચી લીધો છે. ગયા ગ્રહવારે પાકીસ્તાને ભારતને જે તાર મોકલ્યા છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

"૨૪મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૯માં દક્ષિણ આફ્રિકાએ વેપારના પ્રતીબંધ દુર કરવા જણાવ્યું હતું જેથી ત્રણ દેશો ગોળમેજમાં વચર સંધિએ ચર્ચા કરી શકે. તે વખતે પાકીસ્તાનની સરકારને એ સુચના વ્યાજબી લાગી હતી. પણ ભારતની સરકારે એનો વિરોધ કર્યો હતો. ધણી વીચારણા બાદ પાકીસ્તાનની સરકાર એ વીચાર ઉપર આવી છે કે આ પ્રતીબંધ ઉઠાવી લીધા વચર દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસ્તા હોંદિએ ઉપર થતા અન્યાય સામે સાંધે પરીણાણ લાવી શકાશે નહીં તવાવચર ગોળમેજી કરવા માટે અને હોંદિઓના પ્રશ્નોના સારો ઉકેલ લાવવા માટે પાકીસ્તાનની સરકારને નકકી કમ્યું છે કે ફરી દેશવાસી કે બ્યારે કેપટાઉનમાં પ્રાથમિક વાલાયોટી શરૂ થશે તેજ દાવસે આ વેપારના પ્રતીબંધ ઉઠાવી લેવો. પાકીસ્તાનની સરકાર આ બચર દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને દેશવાસીની ફરીએ જણાવશે અને તેજ દાવસે જાહેર કરશે. પાકીસ્તાનની સરકાર આશા રાખે છે કે; હોંદિસ્તાનની સરકાર પરિસ્થિતીને ગંભીર પણે વીચાર કરીને પાકીસ્તાનને અનુસરશે. અમે હોંદિસ્તાનની સરકારને વીધાસ આપવા માગીએ છીએ તે; દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસ્તા હોંદિઓ માટે અમને ધણી ચીંતા થાય છે. તેથી એ સ્થિતીને સુધારવા આપણા જે દેશો માં જે મેળ નથી તે સવાલને આ પ્રશ્ન વચ્ચે નહીં લાવે."

કેપટાઉનમાં બાપણ કરતાં ડો. મલાને જણાવ્યું કે; ગોરાઓ અને ખીન-ગોરાઓ વચ્ચે જે ખરાબ સંબંધ બંધાયા છે. તે યુનાઇટેડ પ્રક્ટને લીધે છે. વધુમાં તેમને જણાવ્યું કે આશરે મહીનામાં મારી સરકારના રાજ્યમાં નેદીવાને તોફાને નથી થયાં. કોખી સવાલ વીતે આપણે ધણું કરવાનું છે. અને અમે તે આ નવા વર્ષમાં હાથ ધરવા ઇચ્છીએ છીએ. અમે પહેલા જ જણાવી ગયા છીએ કે નેદીવ રીઅર્ન બરાબ ગયા છે તેને માટે કાંઈક કરવાની જરૂર છે. તેુંક મુક્તમાલ એક સખોતી નીમવામાં આવશે કે જે, શહેર માં દાખલ થતાં નેદીવાને રાકવાને ઉપાય વીચારશે. નેદીવાને રહેઠાણોની સગવડ સુધી પહોંચવા પચ્ચકાએ, પણ બરવા પડશે. કારણ કે; શહેરોની મ્યુનીસીપાલિટી માટે તે ધણું વધુ પડતું કામ ગણાય. પ્રકાશવપણાની નીતી પુણુંપણે અમલમાં મુકતાં જે ત્રણ વર્ષ યદ જશે.

આમારું નવું સરનામું "ઇન્ડિયન ઓપીનિયન" તથા "શ્રીનીકસ સેક્ટરનેટ" અને શા. મણીલાલ આંધીને લખાતા પત્રો હવે નીચલે સરનામે લખવા અમારા માહકોને વીનતી છે. પોસ્ટલ ઝોનર ઉપર પચ્ચ શ્રીનીકસ ન લખતાં હવે ડરખન લખવું.

c/o 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix.

પ્રેસવાલ તથા ડરખનમાં નેદીવાનો હુદ્દસ

રવીચાર તા. ૨૬ થી જન્યુવારીને ન્યૂ ડેક્ષમરમાં પોલીસ તથા નેદીવા વચ્ચે હુદ્દસ થવા પામ્યું હતું. આ હુદ્દસમાં પોલીસાપર નેદીવાએ ગોળીબાર કર્યો હતો. એક નેદીવ પોલીસ એક નેદીવને તેનીપાસ દારૂ હોવાથી ગીરફતાર કરતાં આ તોફાન થવા પામ્યું. હતું આદર્માં ટોળાએ તે પોલીસને ટે પેરી લીધો. તોફાનના અબર બીજન પોલીસોને મળતાંજ બે કારમાં પોલીસ આવી લાગી હતી. કારપર નેદીવાએ પથ્થરો ફેંક્યાં હતાં અને તેથી કરીને ગોરા અમલદારે વધુ કારો મંગાવી હતી. લોકોને સખાવતીને શાંતી સ્થાપવાના પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો પણ તેનું પરીણામ વધુ પથરા ફેકવામાં જ આવ્યું. પોલીસો ધાવલ થયા હતાં. કેટલાક નેદીવો બંદુક સાથે પોલીસ ઉપર ધરી આવ્યાં અને ત્યાં થી ચાલ્યાં જવા કહ્યું. આસ પાસના ધરો પર પચ્ચ હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો તેમજ રસ્તાની લાઇટો પચ્ચ તોડી નાખવામાં આવી હતી. હુદ્દસ કરનારા એકે નેદીવ અંતિમ તથા ગોટર ચલાવનાર પર પચ્ચ પથ્થરો ફેકતાં હતાં. આજ રીતે ખેનોનીમાં પચ્ચ એક યુરોપીયન અને બે નેદીવ પોલીસો એક માણસને વોરેટ લઇને પકડવા આ વા હતું ત્યારે ત્રીસ નેદીવાએ એમને

ધેરી લીધા અને કેદીને નસાડી મુક્યો; અગ્રેજને મુક્યો મારી પાડી નાખવા માં આવ્યો અને નેદીવ પોલીસને લાકડીથી માર્યા હતાં. અગ્રેજ અમલદારે ગોળીબાર શરૂ કરતાં એક હોંદિએ પોલીસને બચર આપ્યાં હતાં. ડરખનમાં રવીચારે દેશવાસી પાંચમી એ કેપેમિનરમાં નેદીવા અને નેદીવ પોલીસો વચ્ચે તોફાન થયું હતું. તે દાવસે કેપેમિનરમાં ઘણા દારૂ ભેગો કરવામાં આવ્યો હતો અને તોફાન પચ્ચ ધણા થયા હતાં. તોફાન થવાના કારણે એ હતાં કે; નેદીવ પોલીસો એક નેદીવ પચ્ચ શરૂ હતું તેથી તેને રાકતાં તેને છોડાવવા માટે બીજન નેદીવાએ તેને ધેરી લેતાં નેદીવ પોલીસે સીડી વગાડી બીજન નેદીવાને મોલાવ્યાં. છ સાત નેદીવ પોલીસો સામે ૨૦૦ નેદીવાએ હુદ્દસ શરૂ કર્યું હતું. ગોરી પોલીસ આવી લાગતા તે નાની ઠકડીએ કેદીને પકડીને મોટરમાં લઇ જવાને પ્રયત્ન કર્યો પણ નેદીવાએ એને છોડાવી લીધો. આ પોલીસો સાલ લાચાર થઈ પડવા કારણ કે તેમના ઉપર પથ્થરો માર્યા તેમજ ૨૦૦ નેદીવા લાકી સાથે ધરી આવ્યા હતા. બીજન પોલીસોની મદદ મંગાવવામાં આવતાં ૧૦૦ યુરોપીયનો તેમજ ખીન-ગોરા હથીયાર બંધ શીપાકાએ આવતાં ટોણું વિખેરાઇ ગયું. અંધકારને લઇ કોઇને પકડી શકાયા નહીં.

ડરખનની બસોમાં ઇલાહદાપણું

ડરખનમાં બસો તથા ટ્રેનોમાં વધુ કસક રીતે ઇલાહદાપણાની નીતી લાગુ પાડવા માટે પ્રેસિડેન્ટીયાથી નેશનલ પ્રેસ પોર્ટ સમીતીએ ડરખન સીડી કાઉન્સિલને પુઝાવ્યું છે કે; બસોમાં ઇલાહદાપણાની નીતી પુણુંપણે લાગુ પાડવા માટે સારામાં સારી રીત સુચવે. ડરખન સીડી કાઉન્સિલના મેનેજરે જણાવ્યાં લખ્યું છે કે; ડરખનમાં મહાન વહાણ વહેવારમાં દાકમાં પ્રકાશવપણાની નીતી પુણુંપણે લાગુ પાડવાની હાલ જરૂર નથી. વધુમાં મેનેજરે મી. પ્રેટ કહ્યું કે આજ સુધી બસોમાં નીચેનો આપે ભાગ અને ઉપરના અરધો ભાગ ગોરાએ માટે રાખવામાં આવે છે. બ્યારે બીજન ગોરાઓની ગોરાએ કરતાં સંખ્યા વધુ હોય છે ત્યારે જસના ઉપલા ભાગ પર નોડીસ મુકવામાં આવે છે કે ઉપલો

માળ ખીન-ગોરાએ માટે છે." બન્યું ખીન-ગોરાઓની ધણી જીડ રહે છે ત્યાં લીકા રોડની ખાસ બસો ચલાવવામાં આવે છે. એ બસોમાં દર પચ્ચ એકો હોય છે. આ સગવડ બધાને અનુકૂળ થાય તેથી છે પણ ભાન એકો હોવાને લીધે કાઉન્સિલને પોટ જણાય છે.

ઈન્ડિયન ઓપીનિયન કામ કરી જેશે મી. હાટ્ટેશન જેઓ ઇન્ડિયન ઓપીનિયન ખાતાના છે તેઓ જણાવે છે કે; થોડાક વખતની માંડંગી બાદ તેઓ પાછા કામ કરવા ચડી ગયા છે. જે કોઇ એમને મળના ઇચ્છે તે એમને ધેર નીચલે સરનામે મેલે.

8 Sneddon Street, Sydenham, Johannesburg.

ભારતને જવાબ આનો જવાબ આપતા ભારતની સરકારે જણાવ્યું કે; "ભારત સરકાર પુણું વીચાર કર્યા પછી એ નીચું જ ઉપર આવી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા સામે જે વેપારનો પ્રતીબંધ છે તે ચાલુ રાખવો. આ પ્રતીબંધ એવે વખતે નાખવામાં આવ્યો હતો કે બ્યારે ભારતના હોંદિઓ પર અપમાનીત કાયદાઓ લાગુ પાડવા માં આવી રહ્યાં હતાં. એ વખતે બધા "હોંદિઓ" હતાં આને તેમાના ધણા "પાકીસ્તાની" છે. બ્યાર સુધી દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાની નીતી નહી બદલે ત્યાં સુધી વેપારના પ્રતીબંધો ઉઠાવી લેવાના કસા કારણે ભારત સરકાર જેતી નથી. પાકીસ્તાનની સરકારે જે સહકારની ઇચ્છા પ્રદર્શન કરી છે તે ઇચ્છાને ધ્યાનમાં લઇ દક્ષિણ આફ્રિકા સાથેના પત્રવ્યવહારમાં અમે પ્રદર્શીત કરી છે. ધણી ખેદ જનક ખીના છે

રાષ્ટ્રપતિનો સંદેશો

હૉદ પ્રમસત્તાકની સ્થાપનાના મગ્ન દિનની ઉજવણી આખા દેશમાં બારે ઉત્સાહના વાતાવરણમાં થઈ. ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે રાષ્ટ્રપતિપદનો સ્વીકાર કર્યો પછી કરેલા ભાષણમાં કહ્યું કે "હવે ભારતનું તંત્ર ભારતની જનતા દ્વારા છે. આ દેશ પાસે પુષ્કળ સંપત્તિ છે અને એ સાધનોનો વીષમ' શાંતિ સ્થાપવા માં પોતાનો ફાળો આપવા માટે ઉપયોગ કરવાની તેને હવે તક સાંપડી છે. આપણા ભારતીય પ્રમસત્તાકનો આદર્શ દેશના પ્રજાજનો માઃ - ન્યાય, સ્વતંત્રતા અને સમાનતા; મેળવવાના તેમજ આ દેશના વીરશાળ પ્રદેશમાં વસતા જુદા જુદા ધર્મ પાળતા, જુદી જુદી ભાષી ભોલતા અને જુદા જુદા રીતરિવાજો ધરાવતા લોકો વચ્ચે ભાષ્યચારાની લાગણી સ્થાપવાનો છે. આમજા ભોલતાં રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું હતું કે, આજના સમય માં આર્થિક અને સામાજિક સ્વતંત્રતા એ પણ સમૃદ્ધિપ સ્વતંત્રતાની જેટલી જ તાકીદની માંગ છે. આપણે આપણને સાંપડેલી તકનો સહ-ઉપયોગ કરવું અને આપણી પાસેના તમામ સંપત્તિ અને શક્તિનું દેશની અને જનતાની સેવા પાછળ સમર્પણ કરી ક્ષયું એવી અને આશા છે અને - વી મારી પ્રાર્થના છે. વર્તમાન કાળ, શ્રુતકાળ કરતાંએ વધુ જ્વિહાન - ને સમર્પણ માંગી રહેલ છે. આજનો પવિત્ર અને સુખી દીવસ ઉજવવાની સાથે સાથ આપણા રાષ્ટ્રપીતાને ધ્યેય માટે જીવ્યા હતા, જેને માટે કાર્ય કર્યું હતું અને જેને ખાતર પોતાના પ્રજા આપ્યા એ મહાન ધ્યેયની પ્રાપ્તિ કરવા ની જનતાની જવાબદારી પણ જનતા સમન્વયે એવી આશા સેવું છું અને પ્રાર્થના કઈ છું."

માંથીજના ઉપદેશને અનુસરશે

તા. ૨૬મીએ મોળવેલા મોજન સમારંભમા રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું: "ભારત કોષ્ટ દેશની સામે જુની દુશ્મનાવટ ધરાવતું નથી, અને તેથી આને પ્રમસત્તાક ભારત કોષ્ટ પણ પ્રકારનાં પુર્વકદબ્ધ વગર અને પોતા ના રાજનીતીવે આંતરિક તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં રાષ્ટ્રપીત ના અદ્વિસા, સમાધાનગતિ, સહિષ્ણુતા અને આક્રમણનો સામનો કરવાના સીદ્ધાંતને અનુસરશે એવી અડગ શ્રદ્ધા સાથે વિશ્વાસ મંચ પર પ્રવેશ કરે છે.

ભારતને લાજેવળે છે હું સુધી અમારા ધર્માન બધા દેશો સાંધના સંબંધી મીમામારી ભર્મા છે. અમારાં કાર્યનેએ અમારા સ્વીકૃતિઓનાં ઉપદેશ મુખ્ય રાખ્યો અને સંસ્કૃતીક સંબંધી આપ્યા. મોઢાં મોઢાં સાસાજ્યો નાશ પાળ્યાં તે પછુ અમારા સંસ્કૃતીક સંબંધી ટકી રહ્યા છે. અમારા સંબંધી કાળનો સામનો કરી ચીરજીવ રહી

હિંદનો પત્ર (અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

તા. ૨૮-૧-૫૦

શકાય છે, કારણ કે એ સંબંધી લેખક અને પોલાદના કે સોનાના નહીં પણ માનવીની ભાવના રૂપી હીરના તાંત્રે બંધાયેલા છે. અમારા રાષ્ટ્ર પીતા મહાત્મા ગાંધીજીના મર્ગદર્શન તજે અને અર્થસાધી સ્વાતંત્ર્ય પાણુ મેળવ્યું છે. એટલુ જ નહીં, જેની નીતી સામે અને લડ્યા એજ સત્તા સાથે અને મીનતા બાંધી શક્યા છીએ.

"અમારું બંધણુ લોકશાહી બંધા રણુ છે અને તેમાં દેશના દરેક નાગરિક ને સ્વાતંત્ર્ય આપવામાં આવ્યું છે. ભારતનું તત્વના, ભારતની પ્રજાલીકા વીચાર સ્વાતંત્ર્ય અને વ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્યનો પાઠ શીખવે છે. અને આ જુની પ્રમાણસી અને બંધારણદ્વારા અમલમાં મુકવાના છીએ. અમારા રાષ્ટ્રપિતાના ઉપદેશને જીવનમાં ઉતાર વાના પ્રયત્ન કરીએ છીએ. અને કોષ્ટ ના દુશ્મન નથી. અને અને આશા રાખીએ છીએ કે મીળ કોષ્ટને અમારી ખરાબ ભાવના ન હેવ. આને જગત અર્થતંત્ર અર્થશીર અને નાણુક કાળમાં થી પસાર થઈ રહ્યું છે, એ વીષ્યુદો અં નેના પરીણાનો પસંથી સહુને ખાતો યઈ ગઈ છે કે, હીસાને અંત હીસાથી આની શકે જ નહીં. મુશ્કેલી અંત લાવવાનો સામે ઉપાય મુશ્કે નથી. જગત પોતાની બંધી સાધન સંપત્તિ વીધાતક ઉોચ પાછળ ન વપારતાં ઉપાદન અને લાભદ યક કાચી માટે વાપરે તોજ મુશ્કેલી અંત આવે. જગતમાં શુભનીષ્ટા, પરસપર વીધાસ અને સહકારની ભાવનાનું વાતાવરણુ ફેલાવવામાં અમારો દેશ બાજ ભજવશે એવી આશા છે,

આમા મહાન અને ઉચાત પ્રજુ લીકા વાળા દેશનું પ્રમુખપદ મને સોંપવ માં આવ્યું છે તેથી હું મુંઝાજ નાઈ એ સ્વાભાવીક છે કે હાલના સમય દર મીમાન તેમજ રચનાત્મક પ્રવરતીના અને વહીવટી ક્ષેત્રમાં અગલનો જ ત ભજવનાર વ્યક્તીનો હું અનુભામી છું એ ખ્યાલ મને વધારે મુંઝવે છે. શો. રાજ્યોપાલાચાર્યારીની જુદી પ્રતીબા, વીશાળ માન, વ્યવહારદક્ષતા અને સજાવવની મશુરતાનો સહુને અનુભવ હશે જ. હું તો તેમને ત્રીસેક વર્ષથી જોળણુ છુ મને ખાતો છે કે ભવીષ્યમાં કમારેય કયોકડી આવશે તો તેઓ મને સલાહ આપી મદદ કરશે.

નીચામને બાંને લેવાનો' શુધેલો પ્રયાસ :

તા. ૨૬ મીએ સવારે નિઝામનો જન લેવાના પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. હૈદરાબાદના રાજપ્રમુખ તરીકે સોમં

લીધા પછી તેઓ જ્યુખીલી હોલથી રાગની ઠોઢીએ પાછા ફરતા હતા તે વખતે તેમની ગોટર માડી પર એક કાષ ગોળો ફેંકવામાં આવ્યો હતો. કાષ ગોળો નિયાન મુશુકીને રસ્તાની સામે બાણુએ આવેલી સિવાલ પર અથડાયો હતો અને કડ્યું તુકરાન થયું ન હતું. આ બનાવ મહેજુલીયા કન્પાસાળા આગળ બન્યો હતો. કહેવા તો જુની, શાળા નજીક પચ્ચીપર ઉભો હતો. પોલીસે તરત જ તેને અટકાયતમાં લીધો હતો. આ માનવી હોંડ મદાસબાનો સખ હોવાનું કહેવાય છે અને તેણે પોતાનું નામ પી. જી. કેસકર છે એમ જણાવ્યું હતું. આ કાષ ગોળો ફેંકુ વગરનો હતો એમ કહેવાય છે અને સિવાલ સાથે અથડાયા પછી પણુ તે શાયેા ન હતો.

વી. કેસકરે પોતાની ધરખક કરવા જણાવ્યું અને અને તેને ગિરફતાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે મારું આ પગલુ કોષ્ટ ચોક્કસ વ્યક્તિ સામે નથી પરંતુ સિદ્ધી ખાતેની કોંગ્રેસ સરકાર સામે મારા અણુમમાના ચીન્હ રૂપે છે.

વડા પ્રધાનનો સંદેશો

ભારત પ્રમસત્તાકનો ઉદ્દ્યાન પ્રસંગે વડા પ્રધાન પડીત નેહરુએ હીંદની પ્રજાને નીચેનો સંદેશો પાઠવ્યો હતો. આજનોદીને દીંદ અને હીંદની જનતા માટે ઘણોજ મુશ્કેલ છે. એ આપણા રાષ્ટ્રીય વિનયનો એક અગત્ય નો તમકકો દર્શાવે છે. કદાચ બીજા ધણીજ અમીત મુસાફરીને જમા આપવા માટે એ મુસાફરી પુરી થઈ છે. વચન ના દરેક પાલન સંતાપ અને ભાવિ પ્રવતોને વેગ આપે છે.

છવીસમી જન-મુઆરીનો ખાસ મહત્વ છે કારણ કે તે દિવસ વર્તમાનને શ્રુતકાળ સાથે સાંકે છે અને આ વર્તમાન તે શ્રુતકાળમાંથીજ ઉભો થયો છે. વીશ વર્ષ પહેલાં આજનો આઝાદીનું પ્રથમ વચન લીધું. આ વીશ વર્ષમાં આપણને હલત અને અથડામણે તથા નિષ્ઠળતા અને સીદ્ધિનો અનુભવ મળ્યો છે. દેખાતી નિષ્ઠળતાની સિદ્ધિ તરફ દોરનાર વ્યક્તિ આને આપણી વચ્ચે નથી. પરંતુ તેમના કાર્યના પરિણામ આપણને મળ્યાં છે. આ પરિણામોને અપૂર્વે ફેલો ઉપજોગ કરવો તે આપણી અપૂર્વે અવલમ છે. રાષ્ટ્રની પ્રગતિનો આધાર ધણી વરખુએ ઉપર છે. આમાંની મુજ વરેતુએ ત ઉચ્ચ ચારિત્ર મન અને ધ્યેયની એકતા મદન શક્તિ સહકાર

અને સખ કાર્ય કે જે ઉપર ગાંધીજીએ પોતાના સારાએ જીવન દરમ્યાન ખાર મુક્યો તે છે. હું તો આપણી જનતાને એટલુ જ મુશ્કેલ થકે કે આ મુજમત મુજો ઉપર આપણે આપણી પ્રમસત્તાકની આઝાદીને પાથો સ્વીકે અને આપણા મગજમાં થી ભય અને ધીકકારને કાઢી નાખી આપણા લાખો લોભાને કલ્યાણનો હેતેશા વિચાર કરીએ.

હીંદ પ્રમસત્તાકનો જન્મ

હીંદ પ્રમસત્તાકનો જન્મ નિહાળવા નું આપણું સદભાવ છે અને આપણા વંશને આપણા આ દીવસને તેઓ ઈશીવે કદાચ નીહાળે. પરંતુ આપણા મુકરોશીથી નસીબાને મહેમાનનીરું સંરક્ષણ કરવું જોઈએ, કારણ કે આપણે આપણા પ્રવતોમાં દીક ધાખીએ અગર કુમારો વળાએ તો એ અવળા રતે જવાની શક્યતા છે. સરદાર શ્રી વલ્લભભાઈ પટેલનો સંદેશો

પ્રમસત્તાક દીને નામય વડા પ્રધાન સરદાર પટેલ નીચેનો સંદેશો પાઠવ્યો છે. "જગતખર વીસ વર્ષ પહેલાં અને સંપુર્ણ આઝાદીની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી તેની પાછળ લોકોનું જ્નેમ અને વદારથી છે. એ વર્ષ પહેલાં આઝાદી મળી હોવા છતાં અમારી પ્રતીજ્ઞા પ્રમાણે સંપુર્ણ આઝાદી આજે મળે છે.

હીંદના પ્રમસત્તાકનો આ દીવસ છનીહાસમાં સુવણુકરે મોતરારો. પરદેશી શાસનની વડ નાણુકી વાદ આપણા બાવી ઘસરતો જવાબદારી આપણી છે. હીંદની નસોમાં તણુ અને પુરત લોકી વહેકવવા ઘણા બોગોની જરૂર પડશે. આઝાદીને શોભાવવા માટે આપણે એવીએ વધુ સખત કામ કરવું પડશે. આપણે આપણો હીરસો આપવા નો નીષ્ઠુપ કરીએ કષ્ટરની ફજા આપણા બધા ઉપર વરસશે.

પાડીસ્તાનનો જુહો પ્રચાર

ચોરે ચોરે દિવસે પાડીસ્તાન સરકાર હીંદ ઉપર આણેયો નવા નવા મુકે ભય છે. આથી હીંદીમાં રોપ ફેલાય લે જણાય છે. હવે પાડીસ્તાને એવે અપંગોનો ફેરકે છે કે હીંદમાં મુસલમાને તેમના ધાર્મીક રીવાજોને પણ જુદટી કરવા દેવામાં નથી આવતા અને મરજીદે પણ બંધ કરવામાં આવે છે. આ આણેયોને જવાબ હીંદના મુસલમાને જ જ પાડીસ્તાનને આપ્યો છે.

મારી જીવન કથા
જીવત ૨૦/-
અનાસક્તી રોગ
ગીતાજીનો માંથીએ કુરેલો પુસ્તકની અનુવાદ. ૨/-
ગોરા
સ્વીન્દ્રનાથ ટાગોર લેટ સુંદર નવલકથા, જે ભાષતી કીમત ૧-૩-૦

“અમારે માટે એ વાડા”

“હાલોભાઈ, જરા અહીં સહી કરો તો,” શહેરની નાની ગણતરી કોમના ઘણા આગેવાનો માંના એકે, અધોઠ વયવસ્થાને પસાર કરી જતા દુર્લભ છનાને કંઈક માન પુર્વકે હુકમ કર્યો.

“ભાઈ, શાના દસ્તક કરવાના છે? અમે તો હમેશા તમારી સાથે જ છીએ. અમને આપના ઉપર ઘણો વીશ્વાસ છે. પરંતુ બંધીએ તો ખરા કે વળી શું તુત છે.” આટલું કહી દુર્લભ ભાઈ આતુરતા ભરી આંગોએ અર્ધાં તરફ જોઈ રહ્યા. દુર્લભભાઈ પોતાની વીશાળ કુટુંબ લાવનાને લઈને હમેશા પોતાના માટે પણ બહુ વચનમાંજ વાતો કરતા.

સ્વદેશની બહાર વસવાટ કરતી પ્રભને અનેક રાજકીય, સામાજિક, આર્થિક તેમજ અન્ય સુરક્ષેલીઓ નો સામનો ઘણી એ વાર કરવો પડે છે. આને પણ રાજકીય તેમજ સામાજિક એમ સંયુક્ત અસરવાળું એક કાંટાળું તણખડું શહેરમાં નિર્જીવ અવાજ ધરાવનારી આ કોમની આડે આવ્યું હતું. તેને દુર કરવાને અને તેમ ન બની રહે તેો પછી તેને કોઈ નુદી રીતે ગોઠવવાને પ્રબળા હિતેષ્ટ્યોનો પરિશ્રમ કરવા મંડી પડ્યા હતા.

ખરી વસ્તુ સ્થિતિ એમ હતી કે આ નાનકડી કોમના બધાં સભ્યો શહેરના ગમે તે ભાગમાં, શહેરની બીજી કોમો સાથે મિશ્ર વસવાટ કરતાં હતાં. બીજી કોમોને આ સાહતું હતું. પરંતુ અત્યાર સુધી એને જુદા પાડવાને કાયદેસર ખાસ કંઈજ થયું ન હતું.

કમભાગ્યે એક દિવસ સીટી કાઉન્સિલની મીટીંગમાં એ એક સભ્યોએ આ વિષયને ગંભીર ચર્ચાવરૂપ આપ્યું અને મિશ્ર રહેઠાણ કાઉન્સિલની કાયં સિદ્ધિ માં કેટલું બધું અડચણ કરતાં છે એ વીધે એક લાંબો રિપોર્ટ રજૂ કર્યો. અને એના અનુસંધાનમાં કોઈ તાકાતીક ઉપાય કરવાની અનીવાર્યતા દર્શાવી.

ત્યાર પછી બહુજ થોડો વખત માં કાઉન્સિલે શહેરની સર્વપ્રકાર ની પ્રબળા કોઈ અવધુર્નીય લાભાર્થે તેમજ શહેર સુધવતાના

બહાના હેઠળ, ત્યાંની સરકારને આ નાની કોમ અન્ય પ્રબં ૧૩૧ નીરાળી વસે એવી ભલામણ કરી અને સાથે સાથે એ લોકોના વસવાટ માટે શહેર બહાર થોડી જગ્યાને નિર્દેશ પણ કર્યો.

સંબંધ ધરાવતી પ્રબને આ વાતની ખબર મળી, અને તરતજ કોમના નાના વર્તુળમાં ખળભળાટ ભર્યો, વ્યકિત સ્વાતંત્ર્યના અસુલ્ય સિદ્ધાંતને અનુસરતી પ્રબને એ પાલવેજ કેમ! નિયુક્ત વાડામાં ગોઠાઈ રહી પોતાની પ્રગતી પર કામ સુકવો એ કોઈ સામાન્ય પ્રબને પણ ન ગમે. ત્યારે આતો રંગેરંગ સ્વમાનની ઉગ્ર ભાવના સેવતી પ્રબં! એ આંવો ધોર અન્યાય સમિે જ કેવી રીતે? કેટલીએ સભાએ શબ્દ શબ્દગારીત અને ચુરીલાં ભાષણોથી ગાળ ઉડી. સીટી કાઉન્સિલને ટીકાઓથી નવાજી દીધી. અને પેલા, કાઉન્સિલમાં ઠરાવ સુકનારા બે સભ્યો; એ તો પોતાની સ્તુતિ સાંભળીને હંપાં થેલા બેભાનજ થઈ બત. પરંતુ સદ્ભાગ્યે એઓ એવું કશું સાંભળ તાજ નહીં. કારણ કે એઓ સમજતા હતા કે જેને માટે કામ કરવાનું છે એનું કશું સાંભળ નું જ નહીં, એમાંજ ખરી રાજ નીતી રહેલી છે.

છેવટે, આપણી આ નાની પ્રબંએ એક મોટી સભાને અંતે વડા પ્રધાનને તેમજ નામદાર ગવર્નર સાંહેબને અરજી કરીને કાઉન્સિલની સુચનાનો વીરોધ કર વાનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો.

ઠરાવનો ચોકકસ અમલ કરવા ને માટે થોડા આગેવાન સભ્યો ની એક કાયદેસરની કમીટી નીમ્યાં. અને તેનું પ્રાર્થનીક કામ પીટીસન લખીને તેમાં લાગતા વળગતા સર્વની સહી મેળવવાનું ચેલવ્યું. કમીટીમાં મી. હુગોદાસ ડી., મી. ભવાની શંકર વી., મી. સુમનભાઈ એન., મી. શુભર એમ, મી. ચતુરજી પી., મી. કલ્યાણજી એ., મી. નીમજી એચ. તેમજ મેસર્સ ત્રિવેદી, અને ચતુર્વેદી- ની નીમણુંક કરવામાં આવી.

કેટલીક સહીઓ મેળવ્યા પછી એ વિશુદ્ધ સેવા કર્મચારીની ટોળાકી આપણા દુર્લભભાઈ પાસે આવી પહોંચી

દુર્લભભાઈની આતુરતા ભરી આંખોને સમજાને, ઉપલક્ષ વિવેકે દર્શાવતાં, મી. નીમજી એચે સાહી અને સરળ ભાષામાં કહ્યું.

“એતો આ શહેરના સંચાલકો છે ને, તેઓ આપણને આ શહેરની બહાર-જુદા ધકેલવા માંગે છે, પરંતુ આપણે જહું નથી શું કામ જુદા રહીએ? આપણે કોઈ વાતે બીજી પ્રબના કરતાં ઉતરતા નથી. એટલે હવે, આપણે સીટી કાઉન્સિલની સામે અનુમવાની તંબધારીઓ કરવાની છે. કંકત સામનોજ નથી કરવા ને, એને હરાવવાની પણ છે.”

“દુર્લભભાઈ—હા, સમજ પડી પેલું...પેલું...સેકેગેશન...એજને? અમને ખાત્રીજ હતી કે તમે લોકો આપણુ બધાના હીતને માટેજ આટલી બધી જહેમત ઉઠાવી રહ્યા છો. આતો જરા ભાવણ પુરતું પુરેહુ. આપણે એ લોકોને પંધાતા હઈશું. એટલેજ આપણને એઓ દુર કરવાં માગતા હશે. પરંતુ એ યુદ્ધલેખન કયાં ખબર છે કે આ પણમાંએ નરરનેના પાકવાં છે અને તે અહીં વસે છે. તમે બધા ન હોત તો ખબર નહિ આ સ્વાર્થ પદ્ધતિએ આપણા લોકોને કચારનાએ કયાંના કયાં ધકેલી દીધા હોત. ખરેખર, પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા તમાંકે યુદ્ધે શું કામ કરે? જ્યારે તમે હમેશાજ ખીલના.....”

દુર્લભ, તાંકે લેકચર કોઈ વખત તારા જેવાઓની સભા ભરીને કરવે અમારી પાસે વખત નથી. અમારે હજુતે ઘણીએ સહી મેળવવાની છે. હું જલદી સીબનેસર કરી આપ. મી. ચતુરજી આપો તો એને પેલું-કાગળ અને વાક્ય.” દુર્લભભાઈ પોતાનું છેલ્લું પેનક યુદ્ધે કરે તે પેલાં મી. મી.

હુગોદાસ પેતાના અર્થ ઘડપણ ને વધુ ઘરડું બનાવતા બળકંધ્યા.

“જો તો જે સમજે તે કહર કરે મોકી બીલઓ તો આપણે તેમના માટે આટ આટલું મંરી ટીટીએ છતાં પાછળથી અપજશ હે છે.” મી. કલ્યાણજી, અ સ્વભ વિક રીન કહ્યું.

“અહીં સહી કરો.” મી. ચતુરજી પી. દુર્લભભાઈ તરફ કાગળ પેન લખાવતાં બોલ્યા “આ ભાઈ કમિટિના ખીલ સો મેમ્બરો કરતાં ઉમરે નાના હતા.

“ના,નાના, અહીં કયાં? એ ઉંચા આપણા લોકોની સહી વાળા કાગળમાં નહિ.” મી. ચતુરજી પી. પુરે કાઠ્ય લખાવે એ પહેલાંજ કચારના, જુલ ન થઈ બધ એવી નિગાહથી જોતા મી ભવાનીશંકર વી તડુકયા અને ઉમેયું- “આ યુદ્ધીઆ, રજપુત, કસન, મગન વગેરેની સહીઓવાળું પાનું તો આ રહ્યું એમા એમની સહીતો લેવાની છે.”

આ ટુકી બને વિચિત્ર લાગણી રકકક દરમ્યાન મી. ચતુરજી ના હાથમાંથી નીચે સરકી પડેલી અરજીની નકલ દુર્લભભાઈની આંગો પર પડી. એણે એ ઉઠાવી હાથમાંજ સાંચવી રહ્યા પછી તરતજ પોતે ઉઠીને ઘરમાં ગયા, અને પહેલાં, આંગણે આવેલાઓ માટે આ લાવવાનું કહ્યું હતું તે ન લાવવાનું પોતાના નાના દિકરાને સુચવ્યું. પછી સાચેની હુકાનમાંથી “કોલા” વોટર મંગાવી એક એક બાટલી મહેમાનો ને પાઈને, એમને વિદાય દીધી અને.

દુર્લભભાઈ ઉઠો વિચાર કરતા આંગણમાં આંટા મારવા લગ્યા એમના સ્થિર મનમાં ખળભળાટ મેચાવી સુકનારી અરજીના શબ્દ સ્થનામાં યોગ્ય સંયોધન યાદ લખ્યું હતું કે :—

“અમારી નીચે સહી કરનારા યોની નમ્ર અરજ છે કે અમ ત શહેર બહાર જુદા વાડામાં પુરવા ની સીટી કાઉન્સિલની સુકાયેલી ચોજના આપની સરકાર અમલ માં ન સુકે. અમે આ ચોજના ને માનવ સમાજમાં વિખવાદ ઉપભવનારી ગણીએ છીએ અને એને પ્રખર વિરોધ કરીએ છીએ.”

“પરંતુ જો અમારા શહેર વીરોધ છતાંએ કાઉન્સિલનો વિજય થવાનો હોય તો અમારે માટે, નીચે કહેલી ખાસ વ્યવસ્થા સાથે સાથ કરી અમને ખુલારી કરશો—

વ્યવસ્થા—“ અમારે માટે એ માડા.”

‘કારણ માત્ર એજ કે અમારા માદર વતનમાં અમારા ધર્મની પ્રભુ અસંખ્ય સંપ્રદાયોમાં વહેંચાયેલી છે. અહીં પશુ લગભગ એ બધાજ સંપ્રદાયોના રીપ્રેઝન્ટેટીવો વસે છે, એથી અમને અહીં કુકટ એક વાડામાં બહુજ અધવડતા પડશે.’

“જ્યાના અભાવને લક્ષમાં રાખીને તેમજ તમને વધુ કષ્ટ

ના આપવાની દ્રષ્ટિથી, અમારા જેટલા વેગો છે તેટલા વાડા તેો ન ઇચ્છીએ પરંતુ જે વાડા કે જેમાં અમે અમારી અનેક પંથો પ્રબલને વહેંચી સમાવવા પ્રયત્ન કરીશું તે તેો અમને જરૂર મળે જ એવી આપ નામદાર સાહેબ મહેરબાની કરી સગવડ કરશો.” —:“મંથન”

પરચુરુષુ

—મુંબઈ સરકારે હિંદ સરકારની સલાહથી બનીબમાં બધા કચેરીના દસ્તાવેજોમાં ‘કુલી’ અથવા ‘ગોટર’ શબ્દોને ઉપયોગ બંધ કરવાનો નીત્ય કથો છે અને અહલે ‘મળકુર’ શબ્દ વાપરવામાં આવશે.

—મુંબઈની એ વોર્ડ સમીતી તરફથી પ્રભસત્તાક દિનની શાહીરીમાં ૩૦૦૦૦ રૂપિયાની મીઠાઈ ગરીબોમાં વહેંચવામાં આવશે. આ અંગે સમીતી તરફથી આગાધિયો શ. ૩૦૦૦૦ એકઠા કરવા માં આજ્ઞા હતી.

—ખાસી ટેકરીઓમાં આવેલી પચ્ચીસ રીવાસોને આસામ પ્રાંત સાથે તા. ૨૬ મી જન્યુઆરીએ જોડી દેવામાં આવી હતી. આ રીવાસોના ‘સંયુક્ત ખાસી-જેન્વીઆ ટેકરી જીલ્લા’ના નામથી ઓળખાશે અને તેમના જોડાણથી આસામ પ્રાંતના વિસ્તારમાં ૬૨૦૭ ચોરસ માઇલનો અને વસતીમાં ૧,૨૦,૦૦૦ માણસોનો વધારો થશે

—શ્રી. રાજગોપાલાચારીને નીટતી વેતન આપવાનું વીચારણ રહ્યું છે. એવી પ્રાણલીલા દાખમ કરવાની વીચારણા ચાલી રહી છે કે, રાજ્યના વડાએ નીટન થાય પછી તેમનાથી બીજા નોકરી ન સ્વીકારાય. આથી તેનાં વડાએ માટે જનન નીતીઈ સહાં કાંઈક ગોઠવણ કરવી.

—પેટાડિનમાં રેલ્વે બસો કે જે; હાઉટ બે તરફ જાય છે તે બસોમાં ઇલાય ઘણાબી નીતી લાણ પાડવાની ઘવવાત થય ચુકી છે. આ બસોમાં છેલ્લી પાખળની બેઠકો બીન-અંગ્રેજોને માટે રહેશે. બેઠકો સામે જ લાઇ અફરે લખવામાં આવ્યું છે કે ‘આ પછી ફક્ત ગોરાબી’

—કલકત્તામાં તા. ૨૫ મી ના આનંદ અને ઉત્સાહના આનેરા દરમિયાં તેમજ ‘આરતીય પ્રભસત્તાક ધણું જીવે’ ના મખનબેદી હુડનંદાક વચ્ચે ‘આસામ લીંક એકસપ્રેસ’-પહેલી જ ઉતારે માડી —નવી લાઇન પર સીસલાઈ (કલકત્તા) થી આસામ રેલ્વે ઉપડી ગઈ હતી. આ નવા રેલ્વે બ્યવહાર આસામને ખાડીના. બારત સાથે જોડી દે છે.

આ રેલ્વે માર્ગ પર મુસાફરી કરનારા ઓને ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ રેલ્વે પર સફરી અલીવાટ અને ઓ. ડી. રેલ્વે પર મણ્હાદરીયાટ વચ્ચે માત્ર એક જ રમ્બે બદલી કરવી પડશે.

—પાકિસ્તાનની એક, બે, પાંચ દસ અને સો રૂપિયાની નવી જુદી જુદી કિમતની ચલણી નોટો ખાનગી રીતે હિંદમાં છુટી આવી છે, એમ જાણવા મળે છે. આ સંબંધમાં વધુમાં જાણ્ય છે કે, હિંદી રિઝર્વ બેંક તરફથી આ પાકિસ્તાનની નોટો સ્વીકારવા સામે હિંદી બેંકને ચેતવણી આપવામાં આવી છે. અને હિંદ ખાતે ચુપ રીતે ડાલ્જ શરૂ ગયેલી આવી ગેરકાયદે નોટોના નંબરો પશુ બેંકને પુરા પાડવામાં આબ્યા છે. પરિણામે શહેરની બેંકો ચલણી નોટો સ્વીકારતાં ઘણી સાવચેતી અને ચીવટ રાખે છે. બેંકોને ઘરઠેશની ગેરકાયદે ચલણી નોટોના નંબરો પશુ આપવામાં આબ્યા છે, એમ જાણ્યા છે.

—સેન્ટ્રલ બેંકની અમદાવાદ શાખા ખાતે તાજેતરમાં એક જવાબદાર વેપારી નાણું જમા કરવા અથવા ત્યારે તેની ચલણી નોટોમાંથી એક રૂ. દસ ની નોટ તેને પાછી આપવામાં આવી હતી; કારણ કે આ નોટ પાકિસ્તાન ની હોવાનું માલમ પડ્યું હતું. તાજુ બીની બિના તો એ છે કે, આ પાકિસ્તાનની નોટપર સી. ડી. દેશમુખની જ સહી હતી!

ખબરપત્રો

પ્રભસત્તાકની ઉજવણી

અમકુમાં અમકુમાં હોદી જનતાએ સ્વતંત્ર દીને સર્વ દુકાનો બંધ રાખી હતી. અમકુમાં ઇન્ડિયન એસોસિએશન તરફથી યોજાએલા સમારંભમાં સર્વ બાઈ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો બાઇથી ગોબાબાઈ મહેલા પ્રમુખરયાને હતા ધ્વજ વંદન બાદ પ્રાસંગીક પ્રવચનો થયાં હતાં. રાત્રે ઓકરીઓ તરફથી ગરખા અને ઓકારાઓ તરફથી વિચી વિધાયીઓ નામનો નોટક બંભળી મનોરંજન કાર્યક્રમ રજુ કર્યો હતો.

દુધકરૂપીખાઈ તા. ૨૬મી જન્યુવારીના સવારે અરે બ્લન્ડન કરવામાં આવ્યું હતું. ઘરસાદ હોવા છતાં લણા બાઇઓ અને બેનોએ સહકાર આપ્યો હતો. બપોરે બધા હોદીઓને ‘પીપાટી’ આપઈ હતી. પાટીમાં ૪૦૦ હોદીઓ હતાં. ત્યારબાદ ખીટીન વીગેરે મનોરંજન કાર્યક્રમ થયા હતા. ડી. હીંદુ સાર્વજનિક સભા ઇન્ડરખાન

મળકુર સંસ્થાની જનરલ સભા તા. ૨૩-૧-૧૯૫૦ ને નવા કાર્યકોમીઓની નીમણુક માટે શ્રીમાન શેઠ પ્રેમચંદ દેવચંદ ના પ્રમુખપદે, સંસ્થાના હોલમાં એકત્ર મળી હતી. તેમાં મળે તેથી નીચે સુવળ્ય કાર્યકોમીઓ ચુટાવા હતાં.

જનરલ સભા પ્રમુખ શ્રીયુત કેશવજી કદાનજી સેકેટરી:- લક્ષ્મીદાસ કુલબદાસ જોષ્ટ સેકેટરી: હરીલાલ હરખચંદ.

કાર્યવાહક મંડળ પ્રમુખ શ્રીયુત: પુષ્પરાયંદ ઉપ્પ પ્રમુખ: વેણીલાલ નિલ્લદાસ, મંત્રી: હરિપ પરમાનંદ કુલબ, ઉપ-મંત્રી: યદ્દશોહ અમરચંદ, ખબનબી: મલ્લદાસ મોતી ચંદ, ઉપ-ખબનબી: ગોરખનદાસ કાળી દાસ, સલાહકાર: કાંતીલાલ જીવનદાસ, ઉપ-સલાહકાર: ઇચરલાલ જેનુમલ.

આડીટર કમીટી પ્રમુખ: શ્રીયુત: પ્રેમચંદ દેવચંદ. સેકેટરી: શ્રીયુત હરખચંદ હેમચંદ, ઉપ-સેકેટરી: શ્રીયુત ગોપાલદાસ સવજ.

લગ્ન કડાઈ નીવાસી શ્રી. મન્જારામ રમ્બુ-છોડળના પુત્ર શ્રી. મોહનલાલાલ લગ્ન પોર્ટ એલિઝાબેથના રવ. પરશુભાઈ ભગવાનજી આમરીલાળા ના પુત્રી કું: વસંતીબેન જોડે બી. જે. મહારાજના હસ્તે વૈદિક વીધીથી, ફેશર મારેટ હોલમાં ૧-૧-૫૦ ના રોજને થયાં હતાં. શ્રીમાન મન્જારામ રમ્બુજોડછએ એમના પુત્રના લગ્નની પ્રુશાલીમાં તા. ૮-૧-૫૦ ના રોજે શ્રી. ક્ષ. ય. મંડળમાં હોલ માં પાટીના પ્રમુખ ગોબંડો નોટાઈ હતો. એ પ્રસંગે એમના તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટ કરી હતી.

વિવિધ

સામ્યવાદી પક્ષની નીતીની નીચુંબતા પુનામાં ભારતના સામ્યવાદી પક્ષ માંથી અન્ય સાંત સમ્બે સાથે રાજ નાણું આપનાર, મહારાષ્ટ્રના સામ્યવાદીઓમાંના એક, શ્રી. ડી. ડી. જે. એડેકર તેમજે આપેલાં રાજ્યનામાંના કારણે વીશે નીવેદન કરતાં જાણુવે છે કે પક્ષ પ્રત્યેની અમારી વધારી ભારતની પ્રજા પ્રત્યેની અમારી સુખજીવ વધારી

છીનવી-મેતી હતી તેથી અમારે રાજ નામાં આપવાં પડ્યા છે. વધુમાં તેઓ જાણુવે છે કે સામ્યવાદી પક્ષ કામદાર વર્ગના લાગવ જુધને બીજા જુધે સાથે એકત્ર કરવામાં નિષ્ફળ નીપડ્યો છે અને હજવાણ પાડવા માટેના તેમના આદેશો નીષ્ફળ નીપડે છે. એથી લોકસાહી માર્ગેો રચવામાં વધુ નીષ્ફળ તાુ સાપડી છે. સામ્યવાદી પક્ષ નીષ્ફળ જશે કે તે તેના હરેક સામાન્ય સભ્ય પાસેથી ફરજખાત વધારી ઇકું છે.

જનરલ રમટસે અને વડા પ્રધાન પાલોમેન્ટ સમક્ષ મોલતાં જનરલ રમટસે કહ્યું કે: વડા પ્રધાને મારા ઉપર એ આસેપ યુક્યા છે કે હું સ્વતંત્રતામાં એક આડખીલી રૂપ છું. હું માતુ છું કે; આપણા આદીકાનસ લોકો આ વિચારને ટેકા નહોં જ આપતાં હોય. શું સાઉચ આદિકાન યુદ્ધ વખતે હું આડખીલી હતો? આજે જવાબ આપતાં મીનીસ્ટરરમટસે લેન્ડએ કહ્યું કે હા!

જનરલ રમટસે કહ્યું કે: મેં દક્ષિણ આદિકાની ઘણીજ સેવા કરી છે ને આજે જ્યાં આ દેશ ઉભો છે તેને તેવો દેશ બનાવવામાં મારો નાનો ભાગ નથી. પશુ એ તો ઇતીહાસ મોલશે. પાલોમેન્ટની ચર્ચામાં આ વાતો લાખવાની જરૂર હું જો તો નથી.

વડા પ્રધાને જવાબ આપતાં જાણુ-ચું છે; તમે જનરલ હટ્ટંગેનોને ડબલે ને પગલે વિરોધ કરતાં હતાં.

જનરલ રમટસે કહ્યું; અચુક સવાલ વિશે અમારી વચ્ચે એક મત નહોં તેો તો દા. ત. પ્રભસત્તાક પ્રશ્ન વિશે. માર્ડ માનવું છે કે; આપણી ઉપર રાજન હોવાથીજ આપણે પરાધીન નથી થતાં પશુ કેમન વેલ્યમાંથી નીકળી જવાથી આપણે પગ વગરના યજ જરું આજે દક્ષિણ આદિકાને કેમનવેલ્યનોજ ટેકો છે. કાળા લોકો ના દેશમાં આપણે એક સુદીબર અંગ્રેજોને છીએ. પરીસ્થીતીએ ગમે ત્યારે બદલાતી રહે છે. અને આપણને મદદની સખત જરૂર પડશે. મેં હમેશા કેમનવેલ્ય માટે મારાથી જાનવું કહ્યું છે. હું વડા પ્રધાનને જાણુવાવા માણું છું કે દક્ષિણ આદિકાના તેનાએ પર ઊર વધીવાની કચી જરૂર નથી. આમ કરવાથી લોકોના મન પર ખરાબ અસર થશે હું આશા રાખું છું કે વડા પ્રધાને મારા વિશે જે વિવેકનો બહાર પાડ્યાં છે તે વિશે ફરી મોલતા પહેલા વિચાર કરશે.

નવા પુસ્તકો

કૃષનાથઃ બંગાલની કાંતી ધારી નવલકથા. ક્રીમિટ ૮/-
 ભાઈબીજ સુંદર ભાવપુણી નોવેલ. ૧૦/-
 સધારાણી સામાજિક કાંતી દર્શાવતી નવલકથા ૧૦/-
 સાહસીકા એક સુંદર સામાજિક નવલકથા ૮/૬
 યુવન પ્રભાત યુવકો તથા યુવતીઓની યુવન ભાવનાનું પ્રતીબંધ પાડતી નવલકથા. ૧૨-૬
 હુઈ પાકેચ :- ભણીતા કાંસ વીજ્ઞાનીનું જીવન ચરિત્ર. ૫/-
 ગેડમ કંચુરી :- સી વીજ્ઞાનીનું જીવન ચરિત્ર ૬/-
 સંસાર ધર્મ. લે. કોશીરલાલ મચ્છર વાલા. કી. ૬ ૦
 સમુળી કાંતી. કોશીરલાલ. ૫. મશરવાલા કી. ૫ ૦
 ૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ ક્રીમિટ ૧૪/-
 આ ઓફીસેથી મળશે.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફ્રીનીકેસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે ક્રીમિટ ૬૨૬૨ શી. ૪-૬.

ગેવેરીયા (તેના કારણે અને ઉપાય) ૧ ૦
લોક માન્ય તીલક ૧ ૦
અહાર અને પોષણ ૨ ૦
સાગર સમ્રાટ (લેખક જીવે વર્) ૧ ૦
પહેલો ફાળ ૬ ૦
સાહીત્ય પાઠાવલી પહેલા પુસ્તકનો આગંદશીની બીજા પુસ્તકની " " ત્રીજા પુસ્તકની " " પ્રત્યેકની ક્રીમિટ ૧ ૬

ગેપ ધતુષ્ય ૬ ૦
રાજ્યગાઈ (ગાંધી યુગની નોવેલ) ૬ ૦
રાજ સન્નાસી (કૃષકેટ) ૧૦ ૬
કના ધારીગરીનું શિક્ષણ બા. ૧-૨ આસાંથી નીતલતના કુલ્તર શીખવાય છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેકની ૬ ૬
ટાલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
કોની બહેન (વાર્તા) ૫ ૭
રાયચુરા કૃત ૫ ૦
હુદની રમઝટ ૬ ૦
શાલ ચીપકાનો હાથરો ૬ ૦
રસમસ્તી ૬ ૦

બાળકો માટે

સુશીલાના પત્નો ૧ ૬
સોના કુમારી ૧ ૪
પીળા પલાસ (સંવાદ) ૨ ૦
બચ ધરોનેશીયા ૪ ૦
બાપુ-મારીમા (મનુ ગાંધી) ૪ ૦

[વિવિધ પુસ્તકો]

દિ'બના કોમી ત્રીકોણ ૬ ૦
રસીયાનું ધડતર ૬ ૦
લાભિરેખલ ભાગ ૧-૨ સેટની ૧૮ ૦
બાળકોનો આંધવ ૧ ૬
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી ભાગ. પહેલો ૧૦ ૦
ભાગ બીજો. ૧૨ ૦
ધર્મશાસ્ત્ર કુકેશ્વરે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે લેખ્યું છે આ. ૧ ૫ ૦
ક'જાવાલ (ર. વ. દેશાઈ) ૧૦ ૦
અધારના સીમાડા (ટાલ્સટોય) ૩ ૦
વર્ષા શિક્ષણ શાળાના સામગ્ર કથાઓ ૮ ૬

આશ્રમ ભવનોવાલી

ગાંધીજીના આશ્રમમાં મવાતા સુંદર બાલનોનો સંગ્રહ શી. ૧-૩.

બાળકોને વાંચવાલાયક અમારા નવા પુસ્તકો

સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ. ક્રીમિટ પા. ૧-૦-૦
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ ક્રીમિટ પા. ૧-૫-૦

પાંચ ચરિત્રોનો સેટ આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નેરોના ચરિત્રો છે. ક્રીમિટ ૧૩/-

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

શુભરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાંગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે. ક્રીમિટ. ૬/-

શી. ૫. ૬
 માલખુ ગાઠી ૬
 ખીસા કોસ (શુભરાતી નેડણી કોસની ન્હાની આવડી) ૩ ૦
 પરકમ્મા (ચિધાણીકૃત) ૬ ૦
 સાદનવાજની સંગ્રહ ૫ ૨
 વિદ્યાદેવી આત્મા (ખરીલજીઆન ૮ ૦
 રામ અને કૃષ્ણ (ક્રી. ધ. મશરવાલા) ૩ ૦
 મારી ભાણેજ ૭ ૬
 માતાનું હૃદય (પર્લેબક) ૬ ૦
 આસાદખીજ બા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
 ગેપ બી'ન્ટુ (ક્યનિકાઓ) ૭ ૦
 કથા કથપ (ગ્રેમ ચ'કલ) ૧ ૪
 ભાગ ૧-૨-૩ સેટની ૧૪ ૦

ટાલ્સટોયના પુસ્તકો

સુપ નર્સ રહેવાય (સમાજની ખરીલ) સાથે વેદાકર નવલકથા ૭ ૬
 દ્રષ્ટિ પરીવર્તન ૫ ૩
 નવલકથાઓ ભે ૫ ૦

લાઇ-કલાસ કીરુષે કાઉન્ટર્સ અને શો કેસીસ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટર્સ
વોલ યુનિટ્સ, કીરુષે ફ્રીડ્જ્સ વિ. વિ.
લખી કેટેલોગ માંગાવો.
એસોસીએટેડ શોપફ્રીટર્સ લીમીટેડ
જેની સાથે એક્સક્લુસીવર શોપફ્રીટર્સ, લીમીટેડ, સા. આ. શોપફ્રીટર્સ, લીમીટેડ.
જેઓ હાઈ ક્લાસ કીરુષે કેસીસ બનાવનારાઓ છે અને રેન્ડ ઉરટરશોમ ઇ સુપર્બુ યાઈ મેગલ્થો છે, તેઓ નેડાએલા છે.
104 MARSHAL STREET, (Facing Escom House), JOHANNESBURG.
Phone 33-4211/2. P. O. Box 6501.

અંગવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રારતી	હાંડુ	સુસલમાન	પારસી	સુશોદય	સુપોત
	૧૯૫૦	૨૦૦૬	૧૯૬૮	૧૯૭૬	સુશોદય	સુપોત
	ફેબ્રુવારી	માય	સવાલ	શહે.	ક.મી.	ક. મી.
શુક્ર	૧૦	૧૬	૮	૧૨૨	૫-૩૧	૬-૪૯
સોની	૧૧	૧૭	૯	૧૨૩	૫-૩૨	૬-૫૦
રવિ	૧૨	૧૮	૧૦	૧૨૪	૫-૩૩	૬-૫૧
સોમ	૧૩	૧૯	૧૧	૧૨૫	૫-૩૪	૬-૫૨
મંગળ	૧૪	૨૦	૧૨	૧૨૬	૫-૩૫	૬-૫૩
બુધ	૧૫	૨૧	૧૩	૧૨૭	૫-૩૬	૬-૫૪
ગુરુ	૧૬	૨૨	૧૪	૧૨૮	૫-૩૭	૬-૫૫

અમારો રીપબ્લીક અંક
 અને ડરખન બહાર અમારો ખાસ અંક નોકલ્યો છે તેને રેલેવ બરેપીવ પડી છે. આથી અમારા એજેન્ટોએ તેના ૨ શીલ્ડીંગના ભાવ ઉપર રેલેવ મદાવી કમ. ૧ ૨/૩ અને કમ્પાંક ૨/૬ ના ભાવે વેચ્યાં છે. નીચલે ઠેકાણે તે મળશે.

બહાનીસમખર્માં
એસ. બી. મેટ.
 માસ્તર મેન્શન.

ખિટોરીયામાં
એમ. એમ. જોશી એન્ડ સનસ.
 હુપરકી ખાટ'માં
 રહેતા એન્ડ સનસ.

કપટાહિનમાં
બી. ડી. ચાવડા.

ધરલડનમાં
એલ. હરી. એન્ડ સનસ.

પોટ' એલિગમેયમાં
એમ. એમ. બલસારા.

મેરીટઅખર્માં
ડી. વાઘર.

લેડી સ્મીથમાં
એમ. વી. રીવા.

કૂગર્સ' ડ્રોપમાં
ધરપ ખરેલ.

केटलाक वांयवा लायक पुस्तके

शी.पे. सेदनी कीमत

शी.पे.	शी.पे.	शी.पे.	शी.पे.
मजेला छप	<	स्सर्जिट	● ●
मोघीनी	<	ररिद आषु कृत नोवेल	● ●
अधुकर विनोला आवेना अनेक विषय	<	कमला	<
७पर यजेला प्रयनोने संभद	<	य'दनाथ	५ ०
यावन भा. 1-2 प्रत्येकी	<	मज्जु वातांजि	२ १
वशकनी पुस्तक	१	इला	<
कडानी सडयरी	५ १	अतुसाधा	१० ०
र'भना बटका वाता संभद	४	अपुर्वा वापती	१५ ०
कडक्यु सुकती	७ १	काशीनाथ	५ ०
३५ छपीनी	१० ०	य'दनाथ	४ ०
सधेस्थाम	<	यरीनदीन	१३ १
बोधानी आषु अने वीछ वाता	<	छपी	७ १
वहेती म'भा	१	देवदास	५ ०
वीरनी वाता भा. 1-2 सेदनी	११	दुभा	<
कडक्यु चर अने वीछ वाता	१	नवीना	१० ०
विवाह भ'दिर	१	रुस्वी	७ १
रनाप्याथ भा. 1-2 (साहित्य)	१	शुभा	१
(नयना देपोना संभद) सेदनी	११		
साधरभती देपोना संभद	१	रवीन्द्रनाथ टागेर कृत	
सागर संसाद	१	तीन से'गी	१ ०
सुभ दु'भना साधी वातांजि	५	धरे अहिर	६ ०
सुभनी सोधुभा (सुभ सायु केम)	२	यतुद'ग अने वे केने	५ १
भगे ते लखु' होय तो वांभो)	२	साधर अध्याय अने साध'य	५ ३
सोवडी नवपाटी	७	राज'रि	७ ०
सोवडी भाधा	१	बहुसाधु वीभा	७ १
डीराकछी वातांजि	१	साधरभती	५ ०
दंडय वीछ	१	दास्य विनाद	५ १
राधनी इमवी वाता	१	र'र'स्य (धुभकेद)	१ १
पतीदासने अजवाणे पतीदासीक	१	नीश'रंधा नोवेल	५ ०
वातांजि	१	पयास वर्' पछी नोवेल	७ १
नभतभां नयना अजु	१	प्रेमाश्रम नोवेल भा. 1-2	१ १
साभदु बोले छे	१	पगड'री (धुभकेद)	४ ०
कांके साहेब कलेलकर कृत	१	पान जोरडी (धुभकेद)	३ ०
अपनने ज्ञान'द	७ १	पे'यमनीना (धुभकेद)	१ १
केकभाता	५ ०		
शेकनळ भाभा	५ ०	शिशुअथावदी	
अपना तहेबादे	२	सेद 'हेडलाभां १-पुस्तके	१२ १
ज्योतराती दिवाले	२		
कनधियालाल सुनरी कृत	१	कातांवे	
अडपे रस्ते	<	आरम कथा गांजीजी	२ १
कुमार देवी वीवापती सुनरीकृत	३ ०	गांजीजीना वातांजि	१ १
शेना वांके	<	जब अंजिन नहि आबे ये	१ १
सुजरातने नाथ	१२	छडरवाताती दुनीया	२ ०
नय सोभनाथ	१० १	हमारे गांयकी कहानी	१ १
पडसपुडिक नाडके	६ ५	आगे बढे	१ १
पादक्यु-पी मजुता	६ ०	बापुजी (गांजीजी की कुछ वाते)	१ १
बोम धर्मापु	६ ०	अंग्रेजी राज्य के सौ साठ	१ ०
रचना कथा	१० ०	बिषकी विमृतीयां	१ १
कडानी सरी	७ १	पागळ	१ १
नवलीकांजे	७ १	माडीक ओर मजदुर	१ १
विवाह चडु	४ ०	दुधिया दुनीया	१ ०
अपन बाभा	१ ०	प्रेमने मगवान	१ १
रमजुलाल देशार्थ कृत	<	सापनाके पणपर	१ १
अ'रनी	<	मेरी सुकतीकी कहानी	१ १
अपसरा भा. १	<	साजपाद-बुद्धिवाद	१ १
अपनद	<	हिंदी मीता (गीताजी)	१ १
कम	<	हंत वांगी	१ १
पुर्जाभा	<	गांधीवाद-समाजवाद	१ १
दीतीअ	भा. 1-2	नया राजगार (शास्त्रसीक)	४ ०
शीरीय	७ १	समाजवाद-दुर्जीवाद	४ ०
श'रीयत डडक्यु अने सं'सुकता	<	माती राजनेतिक समत्वाने	१२ १
सोभना	<		

कीशार अथावदी
७ पुस्तके नो सुंदर वातांजि
महा भारतना पात्रो
१२ पुस्तकेनो सेद
सोरोधुनी रसधार

भाग १ २ ३ ४ ५ ना केका
विविध रसधाण पीरभती आ
नी कीमत

सामायणना पात्रो
सामय'द, भरत लक्षमळ, केका
अन्डोदडी, छतुमान विठ्ठलळ, सणळ
सीता, सेदनी.

दश'तक्यांनो नानाभाध वट
स'सार (मेधापु)
पयासवर्' पछी
कवळुळ
साय्य निमळ (नयवा'पुयु)

विठ्ठलहित्य
सामु'तीतनेयरळ
कान्ती
सुभाषना सेनानीजे
सुभाभा वरीय
संत शंसीस
इन्दीराने पत्रो (नेडर)
बलमणु
बहुना कुव

वी. पी. जेडरेने ध्यान देवाय
नदि आने. जोरदर मोडवयासोम
जोरदर साधे जेक अथवा पो
जोर्डर मोडववा महेरवानी करवी
पेनेर, ध'डिअन ज्योपिनिअन'

७५वां पुस्तके भगवा'ड 'डेकाळ'
INDIAN OPINION, Phoenix, Namb
मेरी कहानी (पं. नेहवका चरीय)
गांधी विचार दोहन

बच्चोंके डीये
महात्मा बुड
पन्न युक्त
कौआ चला हंसकी चाठ
नसीहतकी कहानीया
जीवाजी
अशोक
देश प्रेमकी कहानीया
हिंदू चरकेआख्यातीकायें
(चरके की कहानीयां)

Obtainable From:
'Indian Opinion'
Phoenix, Nya
महदेवभाषनी जपरी काग उने
छेली. कीमत
पापुनी गांधी

द्वि. के. ०

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડાને બીલકુલ ખાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજી' સાહિત્ય		કાંતીનાથ કાંતીકરી નોલેવ	૭ ૦
ચાલક પત્ર' ભાવના	૧	કચ્છીવતી ઉવીદાસીક નોલેવ	૧૦ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની લડત વખતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬	કોલેજીયન કોલેજ ઇવન બતાવતી નોલેવ	૮ ૬
ગાંધીજીના સમાવેશમાં	૭ ૦	ખરખા બાપુ બાપુઓના ઇવનને ઉપાદેશ પાઠવી નોલેવ	૮ ૬
ગાંધીવાદી આર્થિક ધોળના	૩ ૬	ગોરખ આચા ગોરખની વાતોપરથી રચાયેલ ચચેલી	૭ ૦
પુસ્તક સ્થેક ગાંધીજી (વ. ઇ. સ્વ)	૧૨ ૬	ગોરાની વાતો	૬ ૬
કીશોરલાલ મરાઠવાળાની કૃતીઓ		જળ સમાધી નોલેવ	૮ ૦
ગાંધી વિચાર રોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૬	જળતાના મંદિરમાં ઉવીદાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
શ્રીપુસ્ત્ર અર્થાત આજ કાલ શ્રી, પુસ્તકમાં લેવાલી કૃતો ઉપર પુણતા પ્રમાણ નવાવરણે ને લેખો લખાયા છે તેનો સંમદ	૨ ૬	જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ		જલ્મર્ષીકુ નોલેવ	૫ ૦
નેહા કીશોરલાલ મદાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો 'હિંદુ ધર્મ', સંસ્કૃતી ઉપર અભ્યાસ' પાડે છે.		દ્વિરીકની વાતો ન્દાની વાતોઓનો સુંદર સંમદ	૬ ૬
કંકરી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાષી	૨ ૦	તજ્જ અરજુ બે ન્દાની વાતોઓનો સંમદ	૬ ૬
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંમદ	૫ ૬	અજ્ઞાનુદ ધારા	૮ ૬
યુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૬ ૦	અધુરી વાત	૧૦ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦	અખીલ ત્રિવેણી વાતોઓ	૨ ૬
ધાર્મિક સાહિત્ય		છ'કગી છતવાની જડી છુટી	૧૨ ૬
શ્રીમદભગવત ગીતા ગોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૩ ૦	બીર સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
ધર્મભાના અવિરો સતોના ચરીવેનો સંમદ	૨ ૬	અમારો આ સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિરો સુશીલા મેયર અને વનમાળા પરીબે લખેલ	૪ ૬
શ્રી યોગવાસીષ્ઠ આ વેદાંતથી ભરપુર મધને ઢળવો શ્રી, ન્દાનો શ્રી આમાં સુધ્યો છે.	૧૦ ૦	બળવાબોર પીતાની તસ્વીર આચરીય સહીલ નેમ્સ કોનોલીનીનું ઇવન	૬ ૬
વિદેશી સાહિત્ય		રામ કલાશ્રી	૮ ૬
અ'કકોર કાંચના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોલેવ	૭ ૬	નવલ કથાઓ	
અરખા રશીયન લેખક ગોર્કીકૃત	૧૬ ૦	કળીવાદે	૮ ૬
યામ્મા લેખક કુપરી, એક રશીયન પલીગાંડું' ચિત્ર દોરવી નવલકથા	૧૦ ૦	કાઠીયાવાડની હંત કથાઓ	૩ ૦
લોક નેતાઓના ચરિત્રો		કો'મ વધ	૧૦ ૬
દયાનંદ સરસ્વતી	૬ ૦	ગોદાન બોધમદ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની અચુતરો વાતો સંમદ	૧૭ ૬
આરંભ કથા ગાંધીજી	૭ ૬	ચિત્રલેખા	૮ ૬
તેજ ચિત્રો આમા ગાંધીજી કૃષ્ણભજવાન, શીવાજી, આદી નેતાઓના ઇવન વિરો લખેલું છે	૭ ૬	તજ્જબા ભાગ ૧-૨-૩ વાતોસંમદ પ્રત્યેકની	૭ ૦
કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ		હરીયાવાદ	૬ ૬
નીસીમ'કા સુંદર વાતોઓનો સંમદ	૬ ૬	હરીદનારાયજી ભાગ ૧-૨ સેવા બાબી નોલેવ સેટની	૧૬ ૦
આપણાલી એક ઉવીદાસીક નવલ કથા	૧૨ ૬	રોન કૃત્રવ	૪ ૬
જલ્મજી કૃષ્ણાઓનો બોધમદ સંમદ	૭ ૦	હરીયાલાલ	૬ ૦
પ્રેમાશ્રમ ભા. ૧-૨ એક સુંદર સામાજિક નવલ કથા—જન્મે ભાગની કોમવ	૧૩ ૦	નારી કૃત્રવ	૫ ૬
વિરંજનાની વાતો ઉવીદાસીક બદાદુર ઓઓની ઇવન દેખાઓ	૧૪ ૬	નીલ દેખા	૮ ૦
અખાલપતી વિનોદી નવલ કથા	૧૨ ૦	નીલ પ'ખી નાટક	૮ ૦
ઉષાકાંત સુંદર નોલેવ	૭ ૬	નીવેદીતા	૮ ૦
ઉન્નય નોલેવ	૮ ૦	મરીષ	૪ ૬
ઉપદાના કાઠા નોલેવ	૭ ૬	આચકીત ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
		પિપાસી	૮ ૦
		પાવક જવાળા'	૮ ૦
		પ્રખાત કીરણો	૭ ૬
		પુરાતન કથાત	૫ ૬
		પ્રેમ અને પુલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨ ૬
		કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦ ૦
		અલિષ્કાર	૬ ૬
		બે મીત્રો	૭ ૬

"Tell me, Doctor . . . if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful, require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why **DETTOL** REGD. 'Dettol' is safe. **THE MODERN ANTISEPTIC**

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

NUGGET
THE WHITEST **WHITE**

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d+1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines... and shines... and shines

નવી અને છેલ્લામાં છેલ્લી રેકોર્ડ્સ

શકનાથ ૩+૧	૧-૧૭-૦	નવજીવિતી યુજ્જ્વલિતી	૧-૧૦-૦
કીલરેલી ૪+૧	૨-૭-૬	કમારે બાપુ (૩)	૧-૭-૦
એકદેસ ૩+૧	૧-૧૭-૦	ગીત ગોવિંદ (૮)	૩-૧૧-૦
બહાર ૫+૧	૨-૧૭-૦	શુનભન ૩+૧	૧-૧૭-૦
દુસરી સાદી ૫+૧	૨-૧૭-૦	અનોખી અઠા ૧+૧	૩-૩-૬
શાદીએ પહોંચે ૫+૧	૨-૧૭-૦	વિજ્ઞા ૧+૧	૩-૧-૬
ચંદ લેખા ૫+૧	૨-૧૭-૦	શાહ ઝાઘન ૧+૧	૩-૧-૬
વિદ્યા ૫+૧	૨-૧૭-૦	અપના દેશ ૪+૧	૨-૭-૬
ગલ્લેસ સ્કુલ ૫+૧	૨-૧૭-૦	સાસાલ અશીષ ૩+૧	૧-૧૭-૦
ચાંદની રાત ૫+૧	૨-૧૭-૦	દીલ ૪+૧	૨-૭-૬
કાનલ ૫+૧	૨-૧૭-૦	જહદી ૪+૧	૨-૭-૬

કેપીટાન્સ ક્લબ એલેન્સી
189 Grey St, Durban.

Phone 23414

Tel Add. "KAPITANS"

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

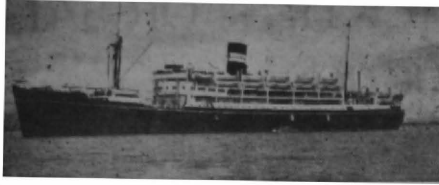
350 Pages.

Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Nalal.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

S.S. Karanja, due 2nd March. Sailing 6th March for Bombay via Karachi and Porebander.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£6-0-0
Second "	"	"	45-0-0
Inter-Class	"	"	30-0-0
Unberthed (Deck)	without food		18-15-0

Muslim Special Food £10-17-6 Ordinary Food £4-15-0
Hindu Special Food £10-0-0 Ordinary Food £4-2-0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

धी न्यु हिल-फुथ स्वीट मार्ट

गेनेरल: मन्नीमार्ट बावुबाबु कवीरवारणा.

इसके लतनी मीठाफिजा, मोल्फा पीनी तेमल मोया मेवा, मसालाधी अन्ये जनापीये छीजे.

जमार्ड वपज्जोडु सुगरी सुसु' मेव, मभवा, गांझीआ, काल्ज्या, पातरा विगेरे इरेशेल ताल' जनापीये छीजे.

पार्टी वीमेरे मार्ट मोटा प्रभाज्जुम मीठाफि जोटर प्रभाज्जे दुके वपतमां जनापी ज्जापीकु'

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

इरनीयर! इरनीयर! इरनीयर!!!

वेडरूम सुट, डार्जनगुम सुट, वारडरूम, उईसॉज सेस्ट साईड गोड मोफिस टेस्क, सुक केस, टेपल, तहन क्रीपयत भावे जरीदी सक्शी. लते पधारी लाल वेवा सुकशी नाड.

—मोडिक्स, टेपल अने क्रीयन इरेसुर—

ने इमारी डेपरेज नीये तर्षयार बाप छे. तेना स्ट्रेड इमेक तर्षयार रहे छे. मान शैका भावोना प्राईस वीस्ट म'जावे अने वेपार जामक वधारे.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526. 10

अमारा नवा पुस्तके

- आणवतावणी ३
- आयुनी कुञ्च १
- आण वेक गीत स'यक १
- भा. १-२ सेठनी १
- आल वडी १
- लुतेर अक्ष १
- बनदसे १
- अरीक आण पुस्तके माणा १
- रा पुस्तकेना सेठनी क्रामत ८
- आणके मारे १
- धार्मिक पुस्तके १
- दन्तरत मदमद अने उरिवार २
- श्री. इष्यु ३
- मुप्य वीला (परमानंद कास'णी हुत १
- सुतन वेअन भाणा आ भाणा १
- मां नीयला पांच पुस्तके भावे १
- छे. के पुस्तके दोरा आणके ज्ञान १
- मेणवे छे.
- सुतन वेअन ताकीम बर्ग १
- " " धारण्य १-२-३-४ १
- प्रवेकनी क्रो'मत १
- नवमुप्य वाचन माणा १
- पुस्तके पठेहुं १

- पुस्तके पीलुं १
- पुस्तके वीछ २
- सादिल्य मारे वाचन वधारवा १
- विद्यार्थिजिने उपयोगी पुस्तके १
- सादीत्य कडेवेड १
- पुस्तके पीलुं २
- " " " ३
- आणपोथी १
- आणपोथी १
- आ माणा २-३ पुस्तके १
- छे के पाणपोथी पछीना शीक्षालु १
- मारे उपयोगी छे. प्रवेकनी १
- आर्थिक लुगेण ५
- विद्यार्थि सण्डे कास २
- वेर मेडा एडिटीस शीषुवा मारे २
- पाडावली भा. १-२ प्रवेकनी २
- ईज्योस दीयर भा. १ थी ६ ५
- अ'कगणीतना सुण तले २
- पठेसी मोपदी १
- पीछ " १
- आण जगत आणकेने दुनीयानुं १
- ज्ञान थाय मेनी सभन्धी वभावेस १
- पुस्तके १
- विद्यार्थीके वाचन माणा १
- याडकु माटी.(आणपोथी) १
- नीछ " २
- योगी " २
- पांथपी " ३

- पु' अने पथीम ७
- छेडी प्रयोग (वाता संमद) १
- सांत पयोग २
- रोडरेडीसनी सफर ४
- सोरापूनी प्रेम क्या (निवेड) ८
- सोदागलु भा. १-२ सेठनी १०
- सुवाण अने क'टक रमनवाल देसाई १२
- उमणी अक्षरें धे ५
- सोदाग १
- म'अण प्रभास (मांधीछ) १
- आवती काल ७
- भक्कु'ज (स्य देणोअ मारे २
- उपयोगी) १
- अधचना तेर दिवसे १
- (पीनोणाल) १
- गीता इवनी २
- श्री. मसुरवाला (मन्वामां गीता) १
- अन्वराती १
- संमिलाना सुर ५
- अधचान सपथदेव ६
- नर अने नारायण १०
- अथदाता वाचन ७
- साणुसाधना दिवा ७
- आयुनी छायाभां ५
- गांधी आणु (रा. पाठक) भाय १-२

- सेठनी १
- मानवताना सुल ६
- आणवत कक्षाजि (नानासाई) ४
- वीरनी वाता (सुरातनधी वरपुर ४
- ईतीहासीक वाता) भाय १-२ सेठनी १८
- सोपीयट रशीया. १०
- (रशीया वीरो नमुणा जेज) १०
- प्रेमाक्षम (सुंदर सेवा भावपुलुं नवल १४
- क्या) भाय १-२ सेठनी १४
- आण उपयोगी १
- नवा पुस्तके १
- सोकोटीसनी सफर ५
- सपदी धुण १
- सुतन वाता ३
- ज्ञान मोधी ४
- लावडी ५
- वीली ५
- वीपु ५
- आणु ५
- आले रामायण ४
- रेल आडीनी सुधी १
- अलतानी सोधभा ४
- माइ' आणपु (अजोर) ४
- 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	8	3	INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	MAHATMA GANDHI (The Man, and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life, —By various writers	5	0
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6	LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0	SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	8	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi; Sitaramayya	1	3	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —E. Palme Dutt	6	6
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0	INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6	A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3	LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0	WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0	GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6	STORY OF SATARA—Major B. D. Baur, (I.M.S.)	15	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0	GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
TALES OF BENGAL—Santir Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0	THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	FAMOUS PARSIS	7	6
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0			

Obtainable from:

“INDIAN OPINION”

P/Bag, Phoenix, Natal.